

**De:** Coordinación técnica central dos equipos de dinamización da lingua galega (EDLG). Isabel Gil Gil

**Para:** Subdirección Xeral de Planificación e Dinamización Lingüística

**Asunto:** Memoria das actuacións da SXPL relativas aos equipos de dinamización da lingua galega dos centros educativos (curso 2021-2022)

**Data:** setembro de 2022





## ÁMBITO: INFORMACIÓN E ASESORAMENTO AOS EDLG DOS CENTROS EDUCATIVOS

### 1 Reunións informativas coas persoas coordinadoras dos equipos de dinamización da lingua galega

Cada curso académico, prográmase unha serie de reunións no 1º trimestre en diferentes localidades de cada provincia para informar as persoas que asumen a función de coordinación dos EDLG por primeira vez. Tamén poden asistir as xa nomeadas con anterioridade que desexen aclarar dúbidas ou actualizar a información.

No ano lectivo 2021-2022, por mor da situación sociosanitaria, as coordinadoras provinciais non realizaron estas reunións presenciais anuais. Para evitar riscos derivados da concentración de persoas, transmitíronlles de forma individualizada (telefónica, telemática ou presencial) a información sobre as súas funcións, sobre as convocatorias e programas máis relevantes (proxectos de fomento, proxectos de innovación educativa en dinamización lingüística, Nós tamén creamos! etc.), sobre a lexislación vixente etc.

No próximo curso, prevese que a situación estará normalizada e, daquela, volveranse realizar reunións presenciais.

### 2 Visitas e asesoramento das coordinadoras de área aos centros educativos

As coordinadoras territoriais, por iniciativa propia ou en resposta á solicitude dos centros, desprázanse a miúdo para labores de asesoramento (en especial relativas á xestión das convocatorias de proxectos de fomento e dos PIDL), de asistir a actos relacionados cos EDLG etc. No caso de centros con proxectos de fomento ou PIDL máis frouxos, fanse máis necesarias. Procuran, sempre que sexa posible, visitar os lugares próximos no mesmo día. Así mesmo, tamén realizan moi a miúdo o asesoramento por vía telemática e telefónica ou ben de forma presencial, nos respectivos gabinetes.

Nestes contactos, transmiten información e atenden consultas sobre diversos temas (actuacións da Secretaría Xeral de Política Lingüística, axudas e subvencións para os proxectos de fomento do uso do galego, lexislación dos EDLG, proxectos lingüísticos de centro, certames e materiais das Letras Galegas, envío de contactos para realizar actividades dinamizadoras, intercambio de información sobre actuacións que desenvolven os EDLG, proxectos de innovación educativa en



dinamización lingüística, premios Nós tamén creamos!, programa 21 días co galego e +, novos recursos e materiais, proxectos do Fondo Xacobeo destinados aos centros etc.).

Este curso, o número de visitas presenciais, que se reducira ao máximo nos primeiros tempos da pandemia, foi aumentando conforme melloraban os datos. O labor de asesoramento seguiuse a realizar en moitas ocasións de forma telefónica ou telemática, mesmo con videochamadas, pois durante a pandemia mostrouse como unha vía axeitada para resolver moitas dúbidas.

NÚMERO DE EDLG VISITADOS/ASESORADOS DE FORMA PRESENCIAL	
A CORUÑA	
	35
LUGO	
	18
OURENSE	
	35
PONTEVEDRA	
	12

### 3 Asesoramento e transmisión de información aos centros educativos

As coordinadoras envíanlles mensaxes electrónicas aos equipos directivos dos centros educativos e ao profesorado que realiza neles as funcións de coordinación dos EDLG. Son moi importantes pois nelas transmiten información sobre actuacións da SXPL (convocatorias de axudas e subvencións para os proxectos de fomento, de PIDL, NTC e outros programas, certames, novos recursos e materiais publicados no Portal, actividades dos EDLG, iniciativas da RDL etc.), orientan e resollen dúbidas e serven de canle de comunicación entre a SXPL e os centros.

Procúrase que sexan comúns para as catro provincias, sempre que sexa posible. Este ano escolar, Pilar Teijeiro encargouse do labor de recollida de datos e Isabel Valiño dos primeiros borradores, e a redacción final contou coa colaboración das demais coordinadoras.

Ás veces, nin os equipos directivos nin os docentes coordinadores dos EDLG nos centros lle reenvían estes correos ao resto do profesorado, nin sequera ao de



galego ou aos membros do EDLG. Nos correos iniciais do vindeiro curso considérase conveniente suxerirlles que o fagan.

## ÁMBITO: CONVOCATORIAS DE AXUDAS E SUBVENCIONS

### 1 Proxectos de fomento do uso do galego para centros de titularidade pública e privados

#### Curso 2019-2020

AXUDAS AOS PROXECTOS DE FOMENTO. CENTROS PÚBLICOS 2019-2020					
DATOS DE PARTICIPACIÓN					
Orde do 27 de decembro de 2019 (DOG do 30.01.2020)		Proxectos presentados	Proxectos admitidos	Proxectos excluídos	
Dotación orzamentaria: 350.000 €  Resolución anulada pola COVID-19	<b>A Coruña</b>	340	339	1 (fóra de prazo)	
	<b>Lugo</b>	118	118	0	
	<b>Ourense</b>	79	79	0	
	<b>Pontevedra</b>	332	330	2 (fóra de prazo)	
	<b>Total</b>	869	866	4	

SUBVENCIONS AOS PROXECTOS DE FOMENTO. CENTROS PRIVADOS 2019-2020					
DATOS DE PARTICIPACIÓN					
Orde do 27 de decembro de 2019 (DOG do 30.01.2020)		Proxectos presentados	Proxectos admitidos	Proxectos excluídos	
Dotación orzamentaria: 23.833  Resolución anulada pola covid	<b>A Coruña</b>	30	30	0	
	<b>Lugo</b>	12	12	0	
	<b>Ourense</b>	12	12	0	
	<b>Pontevedra</b>	32	32	0	
	<b>Total</b>	86	86	0	



## Curso 2020-2021

AXUDAS AOS PROXECTOS DE FOMENTO. CENTROS PÚBLICOS. 2020-2021					
DATOS DE PARTICIPACIÓN					
Orde do 23 de decembro de 2020 (DOG do 15.01.2021)		Proxectos presentados	Proxectos admitidos	Proxectos excluídos	Máximas (nome do centro, concello, contía)
Dotación orzamentaria: 350.000 €  Resolución do 21 de maio de 2021 (DOG do 02.06.2021)	<b>A Coruña</b>	329	328	1	12 CPI As Mirandas (Ares) 23 / 949 € CPI Plurilingüe Virxe da Cela (Monfero) 23 / 904 € CEIP Xesús San Luis Romero (Carballo) 23 / 896 € IES do Milladoiro (Ames) 23/ 949 € CPI de Atios (Valdoviño) 22 / 931 € CEIP Canosa-Rus (Coristanco) 22/ 878 € CEIP Raquel Camacho (A Coruña) 22/ 909 € CEIP Plurilingüe do Camiño Inglés (Oroso) 22 /886 € CEIP Heroínas de Sálvora (Ribeira) 22 / 878 € IES David Buján (Cambre) 22 / 916 € IES Saturnino Montojo (Ferrol) 22/ 916 € IES de Melide (Melide) 22 / 924 €
	<b>Lugo</b>	103	103	0	4 IES de Becerreá (Becerreá): 22,5/ 883 € IES Perdouro (Burela): 23 / 941 € IES San Rosendo (Mondoñedo) 23 / 919 € CEIP de Covas (Viveiro): 22 / 878 €
	<b>Ourense</b>	73	73	0	4 IES Lauro Olmo (O Barco de Valdeorras) 770 € IES Eduardo Blanco Amor (Ourense) 959 € CPI Virxe da Saleta (San





					Cristovo de Cea) 904 € IES Xesús Taboada Chivite (Verín) 974 €
	<b>Pontevedra</b>	314	311	3	13 IES Plur. Aquis Celenis (Caldas de Reis). 24 p., 951 € CEIP do Foxo (A Estrada). 22,5 p., 883 € CEIP Pérez Viondi, (A Estrada). 24 p., 967 € CEIP de Quintela (Moaña). 24 p., 929 € CEIP de Figueiroa (A Estrada). 24 p., 967 € IES Marco do Camballón (Vila de Cruces). 24 p., 936 € CEIP Plurilingüe Froebel (Pontevedra). 24 p., 944 € CEIP Cabada Vázquez (A Estrada). 24 p., 914 € CEIP Manuel Villar Paramá (A Estrada). 22 p., 863 € CEIP Plur. de Espiñeira-Aldán (Cangas). 24 p., 921 € CEIP Plur. San Roque de Darbo (Cangas). 23 p., 926 € CEIP Plurilingüe A Pedra (Bueu). 24 p., 959 € IES de Rodeira, (Cangas). 24 p., 1.000 €
	<b>Total</b>	819	815	4	33

SUBVENCIONS AOS PROXECTOS DE FOMENTO. CENTROS PRIVADOS 2020-2021

DATOS DE PARTICIPACIÓN

Orde do 23 de decembro de 2020 (DOG do 15.01.2021) Dotación: 23.833 €		<b>Proxectos presentados</b>	<b>Proxectos admitidos</b>	<b>Proxectos excluídos</b>	<b>Máximas</b>
A CORUÑA (Resolución do 10 de xuño de 2021)	<b>A Coruña</b>	28	28	0	1 CPR Ludy (Ferrol) 22 p., 687 €
LUGO (Resolución do	<b>Lugo</b>	12	12	0	0



11 de xuño de 2021)					
OURENSE (Resolución do 22 de xuño de 2021)	<b>Ourense</b>	12	12	0	1 CPR Plurilingüe María Auxiliadora (Ourense), 783 €
PONTEVEDRA (Resolución do 10 de xuño de 2021)	<b>Pontevedra</b>	28	28	0	0
	<b>Total</b>	80	80	0	2

**Curso 2021-2022**

AXUDAS AOS PROXECTOS DE FOMENTO. CENTROS PÚBLICOS 2021-2022					
DATOS DE PARTICIPACIÓN					
Orde do 30 de novembro de 2021		Proxectos presentados	Proxectos admitidos	Proxectos excluídos	Máximas (nome do centro, concello, contía)
(DOG do 29.12.2021) Dotación orzamentaria: 350.000 €  Resolución do 24 de maio de 2022 (DOG do 07.06.2022)	<b>A Coruña</b>	332	330	2	12 CPI As Mirandas (Ares) 22 / 872 € CPI Plurilingüe Virxe da Cela (Monfero) 23 / 854 € CEIP Xesús San Luis Romero (Carballo) 22 / 824 € IES do Milladoiro (Ames) 23 '50 / 913 € CPI de Atios (Valdoviño) 22 / 879 € CEIP Raquel Camacho (A Coruña) 22/ 851 € CEIP Plurilingüe do Camiño Inglés (Oroso) 23'50 / 872 € IES David Buján (Cambre) 22 '50 / 877 € IES Saturnino Montojo (Ferrol) 22/ 858 € IES de Melide (Melide) 22 / 872 € IES Otero Pedrayo (A Coruña) 22/ 710 € IES Félix Muriel (Rianxo) 22 /





					879
	<b>Lugo</b>	112	111	1 CEIP de Cervo (fóra de prazo)	3 IES San Rosendo, Mondoñedo (856 €) IES Perdouro, Burela (911 €) IES Becerreá, Becerreá (847 €) CEIP A Gándara, Monforte (838 €)
	<b>Ourense</b>	78	78	0	4 IES Allariz (Allariz) 845 € IES Eduardo Blanco Amor (Ourense) 893 € CPI Virxe da Saleta (San Cristovo de Cea) 854 € IES Xesús Taboada Chivite (Verín) 877 €
	<b>Pontevedra</b>	334	334	0	12 IES Plur. Aquis Celenis (Caldas de Reis). 24,90 p., 870 € CEIP Plurilingüe da Espiñeira-Aldán (Cangas). 24,40 p., 858 € CEIP Cabada Vázquez (A Estrada). 23,60 p., 840 € CEIP Pérez Viondi, (A Estrada). 25,40 p., 881 € CEIP do Foxo (A Estrada). 23,4 p., 835 € CEIP de Seixo (Marín). 23,70 p., 842€ CEIP de Quintela (Moaña). 23,20 p., 831 € CEIP Plurilingüe Nantes (Sanxenxo). 24,40 p., 858 € CEIP Ramón de Valenzuela (Silleda). 22,60 p., 817€ CEIP de Sobrada (Tomiño). 23,70 p., 842 € CEIP Eduardo Pondal (Vigo). 23,10 p., 829 € IES de Beade (Vigo). 25,50 p., 883 €
	<b>Total</b>	856	853	3	



SUBVENCIÓNS AOS PROXECTOS DE FOMENTO. CENTROS PRIVADOS 2021-2022					
DATOS DE PARTICIPACIÓN					
Orde do 30 de novembro de 2021 (DOG do 29.12.2021)		Proxectos presentados	Proxectos admitidos	Proxectos excluídos	Máximas
Dotación: 35.000 €					
Resolución do 7 de xuño de 2022 (DOG do 17.06.2022)					
A CORUÑA	<b>A Coruña</b>	37	37	0	1 CPR Ludy (Ferrol) 22 / 756 €
LUGO	<b>Lugo</b>	14	14	0	1 CPR Promotora Educativa Lucense Galén (774 €)
OURENSE	<b>Ourense</b>	14	14	0	1 CPR Plurilingüe M <sup>a</sup> inmaculada, Verín (Ourense), 801 €
PONTEVEDRA	<b>Pontevedra</b>	33	33	0	1 CPR Eduardo Pondal (Cangas)
	<b>Total</b>	98	98	0	

No curso 2019-2020, como os centros non puideron realizar a maioría das actividades previstas nos proxectos e por mor da pandemia, a convocatoria foi anulada. Para evitar que esta resolución lles causase un prexuízo económico, a SXPL deulles instrucións para poderen presentar as facturas de gastos relacionados cos proxectos ou cos EDLG nos gabinetes de normalización lingüística.

Nos  cursos 2020-2021 e 2021-2022, practicamente non houbo dificultades na presentación das solicitudes de axuda na sede electrónica. Case todos os centros presentaron os proxectos por esta vía e achegaron ben a documentación.

Como desde hai cinco cursos se incluíu nas convocatorias de axudas e de subvencións a obriga de inserir o logo dos EDLG nos documentos para divulgar as



actividades, as coordinadoras de área encárganse de comprobar nas súas páxinas web, blogs etc. que apareza neles, o que non sempre ocorre.

As coordinadoras territoriais, como parte das comisións de valoración provinciais, realizaron o labor de recollida e análise de datos dos proxectos e a avaliación da parte técnica, coas correspondentes reunións das comisións, que este ano foron nalgúns casos virtuais.

Os centros queíxanse da dotación orzamentaria destinada aos EDLG (que, aínda que aumentou, segue a ser moi inferior á dos equipos de biblioteca) e solicitan que se incremente e que se adxudique antes.

Outra das queixas ten que ver co feito de non poder en conta as actividades do primeiro trimestre. Afirmar que non poder incluír na xustificación económica as facturas deste período ten tamén como consecuencia a acumulación de actuacións no 2º e no 3º trimestres. Cumpiría analizar a viabilidade de incluír en cada proxecto o 2º e 3º trimestres nun curso e o 1º do seguinte.

Tamén hai queixas respecto do traballo burocrático de elaboración do proxecto e da memoria, desproporcionado respecto da contía recibida. Para reduci-lo, poderíase indicar na orde da convocatoria o número máximo de caracteres do proxecto e da memoria, co obxectivo de reducir a súa extensión, e mesmo automatizar algunhas partes mediante formularios (igual que se fará no próximo curso coas programacións de departamento dos cursos novos, cun máximo de 1.000 caracteres por unidade e cun formulario, unha medida que se estenderá a todos os cursos no seguinte). Isto simplificaría no futuro o seu traballo e tamén o labor de valoración dos proxectos e de revisión das memorias para o persoal coordinador dos centros e as coordinadoras provinciais.

## ÁMBITO: CONCURSOS

### 1 Concurso-exposición Letras Galegas

2019-2020: RICARDO CARVALHO CALERO	
	<b>Datos de participación</b>
Convocatoria do 22.10.2019	10 proxectos presentados:
Prazo límite de presentación: 22.01.2020	- 8 da categoría A - 2 da categoría B
	Proxectos segundo o tipo de centro: CEIP (6),



	CEP (1), CEE (1), IES (2)
Resolución do 02.03.2020	<p>Proxectos premiados:</p> <p>Categoría A: <b>Recordando Carvalho Calero</b>, do CEIP Xesús San Luís Romero, Carballo (A Coruña)</p> <p>Categoría B: <b>Unha vida polo galego</b>, do IES Ferrol Vello de Ferrol (A Coruña)</p>
<b>2020-2021: XELA ARIAS CASTAÑO</b>	
	<b>Datos de participación</b>
<p>Convocatoria do 08.01.2021</p> <p>Prazo límite de presentación: 01.03.2021</p> <p>Fase da Comisión de Selección (elaboración do informe e selección): 01.03.2021-05.04.2021</p>	<p>14 proxectos presentados</p> <p>- 7 da categoría A</p> <p>- 7 da categoría B (un excluído por non ser público)</p> <p>Proxectos segundo o tipo de centro: CEIP ( 5 ), CPI (1), CRA (1), CRPR (1), IES (5), EPAPU (1)</p>
<p>Resolución do 06.04.2021</p> <p>Actos de entrega de premios:</p> <p>25 de maio no CEIP de Porto Cabeiro</p> <p>27 de maio no IES de Ames</p>	<p>Categoría A: <b>Xela Arias e as palabras</b>, do CEIP Plurilingüe de Porto Cabeiro, de Redondela (Pontevedra).</p> <p>Categoría B, correspondente ao resto dos centros e niveis educativos do ensino non universitario: <b>Abecedáriome</b>, do IES Plurilingüe de Ames, de Ames (A Coruña)</p>
<b>2021-2022: FLORENCIO DELGADO GURRIARÁN</b>	
	<b>Datos de participación</b>
<p>Convocatoria do 22 de outubro de 2021</p> <p>Prazo límite de presentación: 25.01.2022</p> <p>Fase da Comisión de Selección (elaboración do informe e selección): 25.01.2022-14.02.2022</p>	<p>4 proxectos presentados</p> <p>- 4 da categoría A</p> <p>- 0 da categoría B</p> <p>Proxectos segundo o tipo de centro: CEIP (2), CRA (1), CEE (1)</p>



<p>Resolución do 14.02.2022</p> <p>Acto de entrega de premios: 14 de maio no CEIP Plurilingüe Virxe do Camiño, de Rubiá</p> <p>Acto de presentación da exposición de secundaria: 14 de maio no IES Cosme López, A Rúa</p>	<p>Categoría A: Florencio Delgado Gurriarán, poeta do agro, do CEIP Plurilingüe Virxe do Camiño, de Rubiá - Ourense</p> <p>Categoría B, correspondente ao resto dos centros e niveis educativos do ensino non universitario: deserta</p>
---	--

Para estimular a participación, desde o curso 2017-2018 ofrécese unha certificación de primeiro premio de innovación educativa para o profesorado participante nos proxectos gañadores. Aínda que outros anos o número de centros aumentara, nesta ocasión diminuíu, probablemente polo escaso interese que suscitou inicialmente a figura homenaxeada e o descoñecemento respecto dela. Aínda así, foi posible outorgar o premio da categoría A, mais para a categoría B non se presentou ningunha exposición e quedou deserta, o que obrigou a contratar unha empresa (Ouvirmos) para realizar a exposición e mais a guía didáctica.

A coordinadora central realizou un asesoramento directo ao centro gañador da categoría A e mais á empresa encargada do deseño dos materiais de secundaria, co fin de revisar as exposicións e mais as guías didácticas e preparalas para a posterior edición física e dixital; esta última publicouse no Portal da Lingua Galega, antes do 17 de maio, para que todas as entidades destinatarias tivesen acceso a elas para esa data.

Neste curso volvéronse realizar os envíos dos materiais a todos os centros educativos, concellos e outras entidades, que foran suspendidos (agás unha tiraxe mínima) durante a pandemia. Por outra parte, puideron realizarse os actos de entrega de premios e diplomas e presentación da exposición nos centros de forma normalizada.

Coma sempre, a Empresa Vegalsa-Eroski elixiu un dos carteis (o 2º de primaria, nesta ocasión) para colocar nas súas cadeas de supermercados.

## 2 Concurso de Curtas Senda Litoral de Galicia

Certame convocado pola Consellería de Cultura, Educación e Universidade (actual Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades), a través da Secretaría Xeral de Política Lingüística e a Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional, para pór en valor a Senda dos Faros, dinamizar a lingua



galega, en especial a oralidade, e promover unha imaxe positiva e actual do galego por medio da vinculación coas TIC. Conta co apoio da Fundación Galicia Sustentable, EDP Galicia e outros organismos.

Está destinado ao alumnado dos centros da Consellería de Educación, Formación Profesional e Universidades que imparten ensinanzas sostidas con fondos públicos: ensinanzas de educación secundaria (ESO, bacharelato, formación profesional básica, ciclos formativos de grao medio) e ensinanzas especiais de grao medio, que participou con vídeos en lingua galega dunha duración máxima de 5 minutos.

A/O docente responsable das curtas galardoadas co 1º, 2º e 3º premio recibe unha certificación de Primeiro Premio de Innovación Educativa.

Convocatoria do 27.11.2019 Prazo límite de envío dos vídeos: 30.03.2020, ampliado por causa da COVID-19 ata o 30.09.2020.	<b>1º Premio</b>	<i>Sálvora</i> , do IES Plurilingüe A Cachada. Boiro. A Coruña
O premio da excursión a Cans para proxectar a obra gañadora, para evitar riscos de saúde, substituíuse por un agasallo tecnolóxico.	<b>2º Premio</b>	<i>Senda dos faros "De naufraxios, faros e lendas: do Cemiterio dos Ingleses a Camariñas"</i> , do IES Monte Neme. Carballo. A Coruña
Resolución do 01.02.2021 Entrega de premios: 01.09.2021, no Festival de Cans	<b>3º Premio</b>	<i>A melodía do faro</i> , do CMUS Xan Viaño. Ferrol. A Coruña

No curso 2020-2021, en lugar deste concurso, a SXPL colaborou coa Fundación Galicia Sustentable nun **proxecto experimental para divulgar a senda** (que pasa a denominarse Senda Galega do Litoral), mediante a busca de centros para participar en proxectos relacionados con ela. O proxecto ofreceulle a estes unha plataforma tecnolóxica baseada en sistemas de información xeográfica para traballaren e publicaren contidos relacionados coa Senda: patrimonio, natureza, toponimia, paisaxe... Desde a Fundación Galicia Sustentable, en colaboración coa Asociación de Xeógrafos Europeos e máis ESRI (a empresa que lles facilita o software aos centros) déronlle cobertura técnica ao profesorado/alumnado participante (que consistiu en ensinalle como funciona a ferramenta e traballar con eles algún contido). Desta forma traballou as competencias en novas tecnoloxías e puido cubrir unha parte das tarefas de xeito non presencial.

	IES Afonso X o Sabio de Cambre
--	--------------------------------





Curso 2020-2021	
Proxecto experimental para divulgar a senda	IES Dionisio Gamallo de Ribadeo
	IES da Sangriña da Guarda
	IES Manuel Chamoso Lamas, O Carballiño

No curso 2021-2022 o certame volveuse realizar con normalidade.

Convocatoria do 18.11.2022	<b>1º Premio</b>	<i>Conto do Miño</i> , do IES Antón Alonso Ríos. Tomiño. Pontevedra
Prazo límite de envío dos vídeos:		
Prazo límite para solicitar a participación: 28.02.2022 rematará o 28 de febreiro de 2022	<b>2º Premio</b>	<i>Aturuxando nas ondas</i> , do IES Punta Candieira. Cedeira. A Coruña
Prazo límite límite de envío dos vídeos: 31.03.2022	<b>3º Premio</b>	<i>Unha illa no medio do mar</i> , do IES Valadares. Vigo. Pontevedra
Resolución do 18.05.2022		
Solicitudes: 14		
Centros / Curtas participantes: 8		
Entrega de premios: 18 de maio de 2022, no Festival de Cans		

No mes de marzo, a Asociación Ambiental Petón do Lobo realizou unha campaña das redes e presentou unha queixa contra a Consellería por participar nel, co argumento de que colaboraba a empresa EDP, responsable da tramitación de 7 parques eólicos (incluída a repotenciación do de Corme) na zona de Cabana de Bergantiños e Ponteceso pola que discorría o Camiño dos Faros. Solicitaba a retirada do certame.

No escrito hai moitos datos erróneos: confúndese o Camiño dos Faros coa Senda Litoral de Galicia (antes Senda dos Faros); indícase que o concurso promove o Camiño dos Faros, non a Senda Litoral de Galicia; afirmase que a Senda dos Faros afecta gravemente a Rede Natura; indícase que se empregan fondos públicos etc. Daquela, continuouse co desenvolvemento da iniciativa.





## Colaboración en certames e premios dos centros de ensino

As coordinadoras colaboran na difusión de información sobre concursos e premios dos centros de ensino, asisten aos actos de entrega de premios e mesmo colaboran na organización ou no proceso de selección nalgúns casos. Ás veces, estes concursos están apoiados economicamente pola SXPL.

### Concurso aRif[t]mar Galiza e Portugal

O EDLG da EOI de Santiago promove desde 2016 os premios de música e poesía en galego e portugués para o mellor poema e a mellor canción en galego e en portugués entre os publicados o ano anterior, co obxecto de fomentar a competencia lingüística e divulgar a lingua e cultura de Galicia e Portugal. Os galardóns contribúen a poñer en valor o galego, ao presentalo como unha lingua con utilidade e proxección internacional, que nos permite relacionarnos cos países de fala lusófona, en consonancia coa Lei Paz Andrade.

Este certame está patrocinado pola Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades (a través das secretarías xerais de Política Lingüística e de Cultura), a Deputación Provincial da Coruña, o Concello de Santiago de Compostela, Agrupamento Europeo de Cooperación Territorial Galicia-Norte de Portugal e o Instituto Camões-Centro cultural Portugués de Vigo.

Ademais das comunidades educativas e sociais da Escola Oficial de Idiomas de Santiago de Compostela, participan as da Facultade de Filoxía da USC, o Instituto de Línguas e Ciéncias Humanas da Universidade do Minho (Braga), a Escola Oficial de Idiomas de Ferrol, EOI de Lugo, a EOI de Pontevedra, o Conservatorio Profesional de Música de Santiago de Compostela, o Centro Cultural Portugués de Vigo-Instituto Camões e os centros do Ensino Portugués pelo Camões en Galicia, os centros de estudos galegos de máis de 35 universidades do exterior, os centros de ensino secundario de fóra de Galicia en que se imparte galego e o público en xeral.

Curso 2019-2020	V edición
Mellor poema Galiza	Nas noites de luar" - Carlos da Aira
Mellor poema Portugal	"Liberdade mais cruel" - Raquel Lima
Mellor canción de Galiza	"Despedida" - Sabela
Mellor canción de Portugal	"Catavento da Sé" -António Zambujo



Premio especial do xurado á Embaixada da amizade galego-lusófona	Georgina Benrós de Mello
Gala de entrega dos premios correspondentes ás cancións e vídeos publicados o ano anterior e inicio da seguinte edición: 4 de decembro de 2019 no Auditorio de Galicia	
<b>Curso 2020-2021</b>	<b>VI edición</b>
Mellor poema Galiza	"A reflexión" - Rosalía Fernández Rial
Mellor poema Portugal	"O verão sabe-me bem" - Márcia
Mellor canción de Galiza	"Cólico" - Guadi Galego
Mellor canción de Portugal	"Quase Dança"- Cláudia Pascoal
Premio Especial do Xurado á Embaixada da Amizade Galego-Lusófona	José Viale Moutinho
Gala de entrega dos premios correspondentes á edición do curso 2020-2021: 27 de outubro no Auditorio de Galicia, coa participación de Guadi Galego, Cláudia Pascoal, Rosalía Fernández Rial, Márcia e José Viale Moutinho	
<b>Curso 2021-2022</b>	
Mellor poema Galiza	"Anorak de pel de caribú"- Lúa Mosquetera
Mellor poema Portugal	"E se eu fosse eu" - Wilma Vieira
Mellor canción de Galiza	"Peixe" - Xisco Feijóo
Mellor canción de Portugal	"Andorinhas" - Ana Moura
Gala de entrega dos premios correspondentes á edición do curso 2021-2022 e lanzamento da seguinte edición: outono de 2022.	



### [CinEOI Coruña Curtas](#)

Concurso e festival de curtametraxes anual organizado desde 2010 polo EDLG da EOI da Coruña, en colaboración con outras EOI, conservatorios e centros de ensino secundario e primario da provincia, co obxectivo de fomentar o uso do galego nas producións audiovisuais, a través da creatividade artística e as novas tecnoloxías. Non se realiza desde o curso 2019-2020, en que se suspendeu por mor da pandemia.

### [Concurso de Narración Histórica Falemos da nosa Historia](#)

Certame, organizado polo CEIP López Ferreiro, que premiou nun principio unha redacción e logo unha narración histórica realizada a partir dunha investigación a través de libros, enciclopedias, Internet ou conversas familiares.

O III Concurso de Narración Histórica, correspondente ao curso 2018-2019, aprazouse por mor da COVID-19. Posteriormente o xurado, na reunión do 6 de maio de 2021, premiou os seguintes traballos:

1º Premio	"A lenda de Concepción", presentado baixo o pseudónimo Neniño
2º Premio	"Personaxes olvidados", presentado baixo o pseudónimo Winter
3º Premio	"Domingo Fontán, o cartógrafo aventureiro", presentado baixo o pseudónimo Queiruga

Porén, desde entón non se volveu convocar.

### [- IV Certame Enreguéifate e Festival Regueifesta](#)

O Certame Enreguéifate é un concurso de vídeos vinculado ao proxecto e ao festival Regueifesta, dúas iniciativas que xorden inicialmente no seo do IES Maximino Romero de Lema e do IES Marco do Camballón co fin de impulsar a regueifa como modo de socialización entre a mocidade, tanto para o desenvolvemento de habilidades lingüísticas como para estimular a creación musical en galego. As coordinadoras participan na súa divulgación mediante o envío de correos electrónicos e a publicación de información no Portal da Lingua Galega.

Na actualidade, Enreguéifate está impulsado polos concellos de Ames, Pontevedra, Rianxo, Santiago de Compostela e Teo. Apoia a difusión da improvisación oral en verso (regueifa) para contribuír, por medio dela, á promoción do uso da lingua



galega. O obxectivo principal do proxecto é que a cidadanía entre en contacto coa improvisación oral en verso a través da experiencia de regueifar, sobre todo no ámbito escolar. Por iso, inclúe accións formativas para alumnado e profesorado, un certame regueifeiro e un encontro anual de regueifa. Máis información no web: <https://enregueifate.gal/>

No curso 2019-2020, debido á pandemia, o festival non se celebrou; porén, mantívose o certame, na súa modalidade en liña: IV Certame Enreguéifate 2020 (<https://enregueifate.gal/edicion-2020/>).

En novembro de 2019, o IES Maximino Romero de Lema participou no Encontro de Repente Interxeracional Galego-Portugués, no marco da IV Mostra de Repente en Compostela, impulsada pola Asociación ORAL de Galicia e a Deputación da Coruña.

Nas Xornadas Calviño 2020 - experiencias na normalización e dinamización do galego, realizadas do 3 ao 5 de marzo co apoio da SXPL no IES Arcebispo Xelmírez, participou Sechu Sende, do IES Marco do Camballón, co relatorio "Regueifesta: improvisando o camiño da lingua e a música" ([ligazón](#)).

No curso 2020-2021, a pesar de non se celebrar o festival, mantívose o certame Enreguéifate 2021 na modalidade en liña. En marzo de 2021, Enreguéifate e Regueifesta recibiron o premio ao Mellor Proxecto Estabilizado, na II edición dos Premios Mil Primaveras, e en abril botou a andar o V Certame Enreguéifate, cunha gala no IES do Milladoiro (lugar de traballo actual de Manuel Maseda Deán). O 28 de abril realizouse o Encontro Regueifesta en Compostela entre alumnado do IES Fontexería de Muros, o IES Marco do Camballón de Vila de Cruces e o Obradoiro de Regueifa da Escola Semente de Compostela.

<b>V edición do Certame Enreguéifate. 2021</b>	<b>Curso 2020-2021. Premios</b>
Regueifa máis brava	Patakas bravas - "A guerra do bonito" do IES Perdouro
Regueifa máis aguda	As Marías do Lamas - "As Marías" do CEIP Lamas de Abade
Regueifa máis diversa	Pitifláuticos - "Nós queremos igualdade!!" do IES do Milladoiro
Regueifa máis reivindicativa	Rimas coma balas - "Exprésate rimando" do IES do



	Milladoiro
Regueifa mellor falada	21 garabullos - "A regueixeira" do IES Félix Muriel
Regueifa mellor cantada	Dúas moi galegas - "Sons da aldea" do IES Maximino Romero de Lema

### [Certame de Microrrelatos en Galego da EOI de Pontevedra](#)

Concurso de creación *in situ* que conta coa colaboración da Fampa. A coordinadora de área colabora na difusión. O XI Certame de Microrrelatos, previsto para o 26.03.2020, foi suspendido. No curso 2020-2021, realizouse o 15 de abril e, no 2021-2022, o 8 de xuño.

Bases: <http://www.edu.xunta.gal/centros/eoipontevedra/system/files/Bases%20do%20certame%202022.pdf>

### [Concurso Fálame que te sinto, do CEIP Riomaior](#)

Concurso de relato oral de creación propia, ideado para que o alumnado se exprese oralmente en galego, axudado da dramatización, comunicación non verbal e emocional. É un certame intercentros, destinado aos cursos de 3º a 6º de primaria. No curso 2020-2021 participaron preto de 300 alumnos e alumnas de colexios diferentes, cun total de 83 vídeos. A SXPL participou nos premios (con lotes de libros) e a coordinadora territorial, como membro do xurado. No 2021-2022, non se realizou.

### [Concurso Olo de Vidro \(de booktrailers e booktubers\)](#)

Certame que se enmarca dentro dunha iniciativa da canle de YouTube Recomendóche un libro. O seu obxectivo é estimular a lectura en galego e a creación audiovisual entre persoas de todas as idades, pero sobre todo entre as máis novas. Está organizado pola EOI, o IES Castelao, a Biblioteca Xosé Neira Vilas, o IES Pino Manso e o Festival de Cans e conta coa colaboración da Asociación de Veciños do Calvario, da SXPL, da Deputación de Pontevedra e de Editorial Galaxia.

No curso 2018-2019, o V Concurso de *booktrailers* e *booktubers* Olo de Vidro (prazo límite de inscrición: 23.04.2019) foi suspendido; convocouse novamente en 2021 (prazo límite de envío: 10.08.2021).





No curso 2021-2022 desenvolveuse o VI Concurso de Booktrailers e Booktubers Ollo de Vidro 2022. O ditame do xurado fíxose público o 18 de maio no Festival de Cans.

Curso 1018-2019	V Concurso de <i>booktrailers</i> e <i>booktubers</i> Ollo de Vidro
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Premio do Xurado: <i>A metamorfose</i>: Belén Ocampo Falconi</li> <li>• Premio do Público: <i>La odisea de Ollie</i>: Daniela Pérez López</li> <li>• Premio Festival de Cans: <i>Árbores no deserto</i>: Rosalía Fernández Rial</li> <li>• Mención Especial: <i>500 vidas para vivir</i>: Mencía Jorge Cabaleiro</li> </ul>
Curso <u>2021-2022</u>	VI Concurso de Booktrailers e Booktubers Ollo de Vidro 2022.
<a href="https://recomendocheunlibro.com/blog/">https://recomendocheunlibro.com/blog/</a>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Premio do Xurado: <i>Asesino de Brujas</i> de Lucía Besada</li> <li>• Premio do Público: <i>Boulevard</i>, de Kenia Porto, Sara Bugarín e Diana Vila</li> <li>• Premio Festival de Cans: <i>O caso dos amantes de París</i>, de Miguel Alonso</li> </ul>

### [Concurso de booktrailers do IES Pontepedriña](#)

Iniciativa que xurdiu co fin de fomentar a lectura e a creación audiovisual en galego, organizada polo Equipo de Dinamización da Lingua Galega do IES Pontepedriña de Santiago de Compostela, en colaboración coa Secretaría Xeral de Política Lingüística e destinada aos centros de Galicia sostidos con fondos públicos. No IV Concurso de booktrailers ampliouse o prazo por mor da pandemia. Resolveuse no curso 2020-2021.



III Concurso de <i>booktrailers</i> IES Pontepedriña 2018-2019	<a href="http://www.edu.xunta.gal/centros/iespontepedrina/system/files/bases-do-concurso.pdf">http://www.edu.xunta.gal/centros/iespontepedrina/system/files/bases-do-concurso.pdf</a>
Categoría de 12 a 15 anos	<ul style="list-style-type: none"> <li>• David López Lapeña (IES de Foz) por <i>O que sei do silencio</i> de Andrea Maceiras.</li> </ul>
Categoría de 16 a 18 anos	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Artur Vázquez e Aarón Vilariño (IES Pontepedriña, por <i>O xardineiro dos ingleses</i>, de Marcos Calveiro.</li> </ul>
IV Concurso de <i>booktrailers</i> IES Pontepedriña 2020-2021	<a href="http://www.edu.xunta.gal/centros/iespontepedrina/node/908">http://www.edu.xunta.gal/centros/iespontepedrina/node/908</a>
Categoría de 12 a 15 anos	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 1º Premio: Tiago Vence Nieto do IES Castro Alobre (Vilagarcía de Arousa) por <i>As viaxes fantásticas de Jules Verne</i>.</li> <li>• 2º Premio: Tamara Fernández e Nerea Vázquez do IES A Pontepedriña (Santiago de Compostela) por <i>O pazo baleiro</i>.</li> </ul>
Categoría de 16 a 18 anos	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 1º Premio: Alejandra Neiro Dopico do IES A Pontepedriña (Santiago de Compostela) por <i>A derradeira viaxe de Enma Olsen</i>.</li> <li>• 2º Premio: Nayara Campo do IES San Rosendo (Mondoñedo), por <i>Cabalos e Lobos</i>.</li> </ul>
V Concurso de <i>booktrailers</i> IES Pontepedriña 2021-2022	Categoría de 12 a 15 anos:
<p>Bases: <a href="https://www.lingua.gal/c/document_library/get_file?folderId=1647069&amp;name=DLFE-24377.pdf">https://www.lingua.gal/c/document_library/get_file?folderId=1647069&amp;name=DLFE-24377.pdf</a></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 1º premio: Pablo Vilariño Calvar, do IES Monte Carrasco de Cangas de Morrazo, polo booktrailer sobre o libro <i>Cartas de inverno</i> de Agustín Fernández Paz</li> <li>• 2º premio: Carlota Quesada González do IES A Pontepedriña de Santiago de Compostela, polo booktrailer sobre o libro <i>Mamá, quero ser Ziggy Stardust</i> de Iria Misa.</li> </ul>





	<p>Categoría de 16 a 18 anos:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• 1º premio: María Pose Fariña do IES Rego da Trabe de Culleredo. Polo booktrailer sobre o libro <i>A afogada</i> de Rocío Leira.</li></ul>
--	---

### Certame Olloboi e IX Festival Olloboi

Concurso audiovisual escolar e festival organizado polo Concello de Boiro en colaboración con varios profesores e profesoras. Pode participar alumnado (de EP, ESO, FP..) profesorado e familias. O festival Olloboi de cine escolar ten como obxectivo potenciar a sensibilidade ambiental e social e o respecto polos dereitos humanos e animais a través da creación audiovisual. Nel realízanse obradoiros de creación (na Muchachada Matiné), entréganse os premios do certame e proxéctanse as pezas correspondentes. As coordinadoras colaboran na difusión da información.

No curso 2019-2020, esta actividade foi suspendida por mor da COVID-19, excepto a nova categoría Olloboi COVIDeo Doméstico, á que puideron presentarse vídeos gravados desde os fogares durante o período da crise sanitaria (os vídeos gañadores desta categoría foron *Os xogos olímpicos da corentena* e *Un canto a*). Agás as dúas curtas gañadoras nesta categoría (a do público e a do Equipo Olloboi), as pezas enviadas pasaron ao concurso Olloboi 2021. Tamén se suspendeu o festival Olloboi.

No curso 2020-2021, o Olloboi 10+1 realizouse o 12 de xuño. Nel entregáronse os premios do certame. <https://www.olloboi.com/olloboi-2021/>

- Mellor non ficción: *Cando rompe o mar* (IES María Soliño)
- Mellor guión: *Vida furtiva* (IES Terra de Trasancos)
- Wabisabi (cine con alma adolescente): *As derradeiras* (IES Praia Barraña)
- Videoarte: *Background* (IES Cacheiras) e *Sombra* (Lucía Ladero, IES Concepción Arenal)
- Videoclip: *Non me vai mal* (CPI Dodro)
- Compromiso: *Sálvora* (IES A Cachada)
- Mellor Peque: *Maruxa* (CEIP O Carballal)
- Ficción +18: *Rakel* (Aarón Vilariño, ESCAC)
- Non ficción -18: *As ladras* (Ángela Taboada e Daniel Vázquez, Universidade)





Carlos III)

- Zamburrioi: *As novas* (IES Xesús Taboada Chivite)

Mencións:

- Mellor iniciativa educativa externa ás aulas: programa *Vidas Mariñeiras*, do GALP.
- Cine e educación ambiental: *Quen seiturará?* (Universidade, USC), *As derradeiras* (secundaria, IES Praia Barraña) e *A lata* (primaria, CEIP Virxe do mar)

Non se realizou a Muchachada Matinal por mor da pandemia pero estreouse *Cadernas de Olloboi*, un documental sobre os 10 anos de historia deste festival, incluído no Fondo Xacobeo 2021, no que teñen voz todas as bocas agora enmascaradas.

No curso 20921-2022 outorgáronse os seguintes premios:

- Interpretación: *Finca Uxía*, IES Meaño, Meaño
- Videoclip: *Vente, ventinho*, IES Virxe do Mar, Noia
- Imaxe: *Á inversa*, IES María Soliño, Cangas
- Guión: *Días contados*, IES Poeta Díaz Castro, Guitiriz
- Animación: *O armario dos meus pais*, IES As Barxas Moaña
- Olloboi Redes: *Como facer filloas*, do IES Pl. de Ventín, Santiago de Compostela
- Videocreación: *Migrando*, do IES Praia Barraña, Boiro
- Olloescolas: *Terra da fraternidade*, IES do Milladoiro, Ames
- Plus 18: *Pantasma*, IES Audiovisual de Vigo
- Peque: *Heroes enmascarados*, do CEIP do Carballal de Marín
- Muchachada: *Fillas do Entroido*, do IES Arcebispo Xelmírez I de Santiago de Compostela
- Zamburrioi: *Spiderman e eu* do CEIP Eusebio da Guarda, A Coruña

[Certame Podcast e Relato Radiofónico Xosé Mosquera Pérez](#)





Certame organizado polo IES Plurilingüe Rosalía de Castro de Santiago de Compostela, Arraianos Producións e o colectivo Ponte nas Ondas, coa colaboración da Secretaría Xeral de Política Lingüística (económica e de participación na selección, a través da coordinación central). Tamén colaboran outras entidades como o Museo do Pobo Galego, a Fundación Rosalía de Castro, Oral de Galicia, a EASD Mestre Mateo, a Radio Galega, a Real Academia Galega, a Fundación Antonio Fraguas e o Parlamento de Galicia.

O seu obxectivo é divulgar o labor desta singular figura do galeguismo e promover entre o alumnado a creatividade literaria e a radio en galego. Está destinado a alumnado de 6º de primaria e de todos os cursos de secundaria de Galicia e dos centros que imparten ensinanzas de réxime xeral cursadas fóra da Comunidade e centros de Portugal. A temática debe estar vinculada co autor ou autora ao que se lle dedica o Día das Letras Galegas e/ou co patrimonio inmaterial galego-portugués.

Paralelamente, realízase a exposición *O vello dos contos volve contar*, con fotos dos anos 30 e 40 do arquivo familiar de Xosé Mosquera Pérez, unha mostra itinerante que percorreu varios centros educativos de Galicia para divulgar a vida e obra deste importante persoeiro que foi a primeira estrela mediática de Galicia; e tamén unha serie de obradoiros de *podcast* en varios centros educativos.

Curso 2019-2020: II Certame <i>podcast</i>	
Categoría de educación primaria	<ul style="list-style-type: none"> <li>1º Premio: <i>Sinédoque</i>, do CEIP Raíña Fabiola de Santiago de Compostela.</li> <li>Premio Especial 25 Aniversario de Ponte nas Ondas: <i>Ánimo</i>, xente, un podcast do CEIP Canosa-Rus de Coristanco.</li> <li>Accésit: <i>Na vereia da igualdade</i>, do CEIP Baamonde de Begonte.</li> </ul>
Categoría de educación secundaria	<ul style="list-style-type: none"> <li>1º Premio: <i>O vello dos contos</i>, do IES de Foz.</li> <li>Premio especial 25 Aniversario Ponte nas Ondas: <i>Morriña</i>, do IES Manuel García Barros da Estrada</li> </ul>
Curso 2020-2021- III Certame <i>podcast</i>	
Categoría de educación primaria	<ul style="list-style-type: none"> <li>Mestre Manuel García: <i>Vibrando con Xela</i></li> </ul>





Categoría de educación secundaria	<ul style="list-style-type: none"> <li>• IES Fontexería: <i>Xela nas ondas</i></li> </ul>
Premio especial	<ul style="list-style-type: none"> <li>• CEE Saladino Cortizo de Vigo: <i>Xela</i></li> </ul>
Curso 2021-2022- IV Certame <i>podcast</i>	
Categoría de educación primaria	<ul style="list-style-type: none"> <li>• CEIP San Tomé - Cambados, Pontevedra. <i>Entrevista a don Maio Galán</i></li> </ul>
Categoría de educación secundaria	<ul style="list-style-type: none"> <li>• IES Alexandre Bóveda - Vigo, Pontevedra. <i>As letras de Flow(rencio)</i></li> </ul>
Premio especial	<ul style="list-style-type: none"> <li>• CEIP Raíña Fabiola. <i>A rimar con Florencio</i></li> </ul>

### Premio de Poesía Estratosférica

Concurso de poesía de temática cósmica que convoca a Axencia Espacial Escolar Galega (NOSA) en colaboración cos IES Plurilingüe Maruxa Mallo, Miraflores, IES Marco do Camballón, Xelmírez II e Ferrol Vello e co CPI Plurilingüe O Cruce, co gallo do lanzamento da sonda estratosférica MarumaSat IV. Pode participar alumnado da ESO e bacharelato de todos os centros públicos galegos.

No curso 2019-2020, a COVID 19 impediu que a Axencia Espacial Escolar Galega (NOSA) lanzase a sonda Marumasat co poema gañador do III Premio de Poesía Estratosférica, pero si gravou *Misión Oxalá*, un vídeo que para reflexionar sobre a pandemia: [https://www.youtube.com/watch?v=krS\\_n7NBkkg](https://www.youtube.com/watch?v=krS_n7NBkkg). Nos cursos 2020-2021 e 2021-2022, non se realizou.

### Certame de Debuxo, Conto e Relato Falando de Solidariedade

O CEIP Padre Crespo de Xunqueira de Ambía convoca o Certame de Debuxo, Conto e Relato Falando de Solidariedade, coa participación do Concello e a Casa de Cultura de Allariz. Este concurso de ámbito provincial está destinado a alumnado de educación infantil, primaria, secundaria e bacharelato de centros sostidos con fondos públicos de Galicia, con debuxos, poemas, historias e contos.

No curso 2019-2020 desenvolveuse a VII edición, coa temática "Historias solidarias en tempos de confinamento". Por mor da situación, só estiveron os colexios CEIP Padre Feijoo Allariz, o CEIP Padre Crespo Xunqueira de Ambía e o IES de Allariz. Premios:





Categoría 1.º/2.º ESO	<ul style="list-style-type: none"> <li>1º premio: <i>Volvendo a comezar</i>, de Aroa Álvarez</li> <li>Finalista: <i>O coronavirus fala</i>, de Sofía Pérez Rodríguez</li> </ul>
Categoría 3.º/4.º ESO	<ul style="list-style-type: none"> <li>1º premio: <i>Tinta azul</i>, de Lucia Quintairos Barbosa</li> <li>Finalista: <i>E ti por que aplaudes</i>, de Andrea Mosquera Santamarina</li> </ul>
Categoría bacharelato	<ul style="list-style-type: none"> <li>1º premio (narrativa): <i>Sociedade vs Coronavirus</i>, de Eva Cid Rivas</li> <li>1º premio (poesía): <i>Maldita pandemia</i>, de Xabier Varela</li> <li>1º premio (vídeo): <i>Todos somos un</i>, de Estela Paretas</li> </ul>

No curso 2020-2021 púidose volver realizar. No 2021-2022 o CEIP Padre Crespo de Xunqueira de Ambía, coa colaboración co IES de Allariz e o CEIP Padre Feijóo de Allariz, convocou o IX Certame de Debuxo, Conto e Relato Falando de Solidariedade, coa participación do Concello e a Casa de Cultura de Allariz. Este ano a temática foi "Historias solidarias de persoas desprazadas da súa terra". Aproveitaron a guerra de Ucraína para facer visibles outros conflitos "invisibles" ou esquecidos.

A participación foi un éxito, ao se sumar novos centros participantes para espallar o espírito solidario pola provincia. Volveron a organizar actos culturais e actuacións o último venres de maio (CE Orquesta Pantasma, Títeres 6 Dedos e a cantante Lorena Sotelo acompañada á guitarra por Sergio Tannus). Tamén celebraron a merenda solidaria e un mercado con materiais feitos polo alumnado.

### [Mostra de Entroido da Ulla](#)

No curso 2020-2021 celebrouse a VIII Mostra de Entroido, na que participaron o CIFP Compostela, CEEPR Aspanaes-Duques de Lugo, CEIP Lamas de Abade, El Raiola, IES Lamas de Abade, CEIP Apóstolo Santiago, Santiago de Compostela (A Coruña); CEIP Pérez Viondi, A Estrada (Pontevedra). Nesta ocasión, os centros organizadores crearon un audiovisual sobre o Entroido de Arcos e proxectouse a peza *As xeneralas da Ulla*.

No curso 2021-2022 realizouse a IX Mostra do Entroido, cos mesmos centros. Nesta ocasión participaron como convidados CEIP O Xurés e mais a Asociación de



Follateiras e Follateiros de Lobios (Ourense), que desfilaron pola aldea acompañados polo grupo musical Abadiño Son.

### [Concurso de Humor Gráfico Diego Peña Carro](#)

O CPR Plurilingüe Esclavas do Sagrado Corazón de Xesús organiza este concurso destinado a alumnado de 5º de primaria a 4º da ESO de Galicia, en memoria do ex-alumno Diego Peña. A iniciativa, que xorde como parte dos festexos do Día das Letras Galegas que organiza o EDLG (co apoio da SXPL nos agasallos), pretende achegar a rapazada ao mundo da banda deseñada, a través da súa expresión máis curta: o humor gráfico. As coordinadoras colaboran na divulgación da iniciativa.

No curso 2018-2019 realizouse a III edición, que se divulgou no web, e, despois da pausa por mor da pandemia, a IV edición no 2020-2021 e a V edición, no 2021-2022.

### [Premios á calidade lingüística de proxectos de FP do IES Lamas de Abade](#)

No curso 2019-2020, o EDLG do IES Lamas de Abade convocou os primeiros premios á calidade lingüística aos proxectos dos ciclos superiores de FP do seu centro.

No 2020-2021, realizouse a II edición do certame (co apoio da SXPL nos agasallos). As coordinadoras colaboran na divulgación da iniciativa. O centro presentoulle á SXPL unha proposta de ampliación deste certame a todos os centros que impartan algún ciclo superior de FP de Galicia.

### [Premios Ofelia Devesa de Educación Activa](#)

O IES Xelmírez II convoca este premio para produtos audiovisuais de 5 minutos de duración como máximo, coa temática de divulgación do coñecemento, dirixido a alumnado da ESO e bacharelato. Conta coa colaboración da SXPL.

No curso 2018-2019, convocáronse os IV premios. No 2020-2021, tras o parón por causa da pandemia, os V Premios, seguidos dos VI Premios no 2021-2022 ([bases](#)).

## **4 Colaboración en concursos para os centros de ensino**

As coordinadoras divulgan información sobre concursos de diferentes entidades destinadas ao alumnado dos centros educativos, entre eles o Concurso de Microrrelatos de Feiraco, o Concurso de Novos Talentos de Coca-Cola ou a Primavera das Letras da RAG (todos con colaboración da SXPL), e outros certames





de interese no ámbito educativo como os Premios Mil Primaveras ou o Concurso Nortear.

### Certame Ouff Escola

Concurso anual dirixido aos centros de ensino públicos e privados, convocado polo Concello de Ourense coa colaboración da SXPL, co obxectivo de impulsar o uso do idioma galego entre a mocidade, coñecer a visión desta sobre a súa contorna sociocultural e fomentar a creatividade audiovisual e o traballo en equipo, nunha linguaxe atractiva para o alumnado, que contribúa a xerar un espírito crítico. Este certame pretende, así mesmo, potenciar o uso das tecnoloxías da información e da comunicación nos centros de ensino e crear un espazo de referencia para a mostra do audiovisual feito nas aulas. Resólvese no curso seguinte a aquel no que se convoca.

A SXPL colabora economicamente nesta actividade (aboa os buses para acudir á gala da entrega de premios etc.). A coordinadora da área de Ourense e a asesora Mariela Leis (en substitución de Gregorio Fernández) formaron parte do xurado que avaliou as curtas.

É importante difundir esta iniciativa a través do correo electrónico para estimular a participación e conseguir que os recursos que o alumnado vai creando ao longo do curso sexan galardoados, coa consecuente repercusión na promoción da lingua galega. Cómpre salientar que na última edición a participación foi máis elevada.

2019-2020	TRABALLOS INSCRITOS	TRABALLOS GAÑADORES do XI Certame Ouff Escola
INFANTIL e PRIMARIA		Cancelado
ESO		Cancelado
Límite do prazo para participar: 06.07.2020 Gala de entrega de premios: cancelada		
2020-2021	TRABALLOS INSCRITOS (44)	TRABALLOS GAÑADORES do XII Certame Ouff Escola
INFANTIL e PRIMARIA	9	Primeiro premio: <i>Tempos modernos</i> , do CPR Galén (Lugo)  Segundo premio: <i>Dona Landra no río revoltó</i> , do CEIP Plurilingüe A Pedra (Bueu, Pontevedra)



		<p>Terceiro premio: <i>O meu barquiño</i>, do CEIP Plurilingüe Otero Novas (Cortegada, Ourense)</p> <p>Premio Blanco Amor ao mellor guión: <i>10 euros</i>, do CEIP O Couto (Ourense)</p> <p>Mención especial: CAD A Pobra (A Pobra do Caramiñal, A Coruña).</p>
ESO	32	<p>Primeiro premio: <i>Sálvora</i>, do IES A Cachada (Boiro, A Coruña)</p> <p>Segundo premio: <i>As derradeiras</i>, IES Praia de Barraña (Boiro, A Coruña)</p> <p>Terceiro premio: <i>Fronteiras</i>, do IES Taboada Chivite (Verín, Ourense)</p> <p>Premio Blanco Amor ao mellor guión: <i>Serendipia</i>, do IES de Meaño (Meaño, Pontevedra)</p>
VARIOS	3	Sen premios
<p>Límite do prazo para participar: 05.07.2021</p> <p>Gala de entrega de premios: 27.09.2021, no XXVI Festival de Cine Internacional de Ourense (24.09.2021-06.10.2021)</p> <p><a href="https://www.lingua.gal/a-secretaria-xeral/convocatorias?content=/Portal-Lingua/Contido/convocatoria/Premios/convocatoria_0128.html">https://www.lingua.gal/a-secretaria-xeral/convocatorias?content=/Portal-Lingua/Contido/convocatoria/Premios/convocatoria_0128.html</a></p>		
2021-2022	TRABALLOS INSCRITOS (75)	TRABALLOS GAÑADORES do XIII Certame Ouff Escola
INFANTIL e PRIMARIA	26	Pendente
ESO/ BAC	48	Pendente
VARIOS	1	Pendente
<p>Límite do prazo para participar: 08.07.2022</p> <p>Gala de entrega de premios: 27.09.2022</p>		

### [Premios Irmán Reboiras ás Melloras Iniciativas de Fomento do Galego](#)

Este certame organizado por Ferega conta co apoio da SXPL, tanto no plano económico como na selección dos proxectos (na que participa a coordinadora central).





Curso 2019-2020	Entrega na XV Xornada de Normalización Lingüística de Ferega o 29.11. 2019
1º premio á mellor iniciativa de fomento do galego e do seu EDLG	Proxecto A fume de carozo, do Colexio Calasanz-PP Escolapios da Coruña
2º premio	Proxecto Na fronte unha estrela, no bico un cantar, do Sagrado Corazón de Jesús de Ribadeo
Curso 2020-2021	Entrega na XVI Xornada de Normalización Lingüística de Ferega
1º Premio Irmán Reboiras 2020	PCPR Plurilingüe Esclavas, A Coruña (A Coruña)
2º Premio Irmán Reboiras 2020	CPR Plurilingüe Divino Maestro, Santiago de Compostela (A Coruña)
Curso 2021-2022	Entrega na XVII Xornada de Normalización Lingüística de Ferega
1º Premio Irmán Reboiras 2021	Canto en galego, do colexio Divina Pastora de Ourense
2º Premio Irmán Reboiras 2021	Clunyteka, do colexio San José de Cluny de Santiago de Compostela

### [Concurso de Curtametraxes Rec-Curta](#)

Actividade de potenciación e dinamización da lingua galega no ámbito do audiovisual, organizada por Ferega en colaboración coa SXPL e os EDLG e destinada a alumnado de ESO, bacharelato e FP de centros pertencentes a Ferega-CECA. Logo dunha suspensión por mor da COVID-19, retomouse no [curso 2020-2021](#) . Nesta edición concedéronse os seguintes premios:

Premios Rec-Curta 2021	Curso 20210-2021
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Accésit á participación para "O misterio do Camiño" do colexio La Salle de Santiago</li> <li>• Mención ao guión para "Criptoengano" do colexio Padre Míguez de Vigo</li> </ul>



	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Mención á integración dos valores para "A miña vida nas túas mans" do colexio María Inmaculada de Vigo</li> <li>• Mención ao traballo en equipo para "A lenda da Virxe do Leite" do colexio María Inmaculada de Vigo</li> </ul>
--	--

Premios Rec-Curta 2022	Curso 2021-2022
	<a href="https://www.escolascaticas.es/wp-content/uploads/sites/3/2022/05/Premios-REC.curta-2022-1.pdf">https://www.escolascaticas.es/wp-content/uploads/sites/3/2022/05/Premios-REC.curta-2022-1.pdf</a>
1ª categoría (1º, 2º, 3º ESO)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Mellor Película <i>Máscaras</i>, do colexio Franciscanos de Lugo.</li> <li>• Mellor Guión Orixinal <i>Máscaras</i>, do colexio Franciscanos de Lugo</li> <li>• Mellor Uso da Lingua <i>Unha nave, unha ponte</i>, do colexio Nosa Señora do Rosario de Arzúa.</li> <li>• Mellor Actriz Sabela González Grosi, en <i>Cómplices</i> do colexio carmelitas de Vigo.</li> <li>• Mellor Actor Martín Rodríguez Díaz en <i>Todos xuntos, mellor!</i> do colexio Nosa Señora do Carme de Betanzos</li> </ul>
2ª categoría (4º ESO e bacharelato)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Mellor película <i>A luz escura</i>, do colexio Esclavas da Coruña</li> <li>• Mellor Película De Animación <i>É cousa de todos</i>, do colexio San José de Ourense</li> <li>• Mellor Uso da Lingua <i>O tabú do silencio</i>, do colexio Inmaculada de Lugo.</li> <li>• Mellor Actriz Violeta Gonzalo, en <i>Herdanza de sangue</i>, do colexio Santa María de Tui</li> <li>• Mellor Actor: Diego Varela, en <i>Ramas dunha mente demente</i> do colexio Don Bosco da Coruña</li> <li>• Mellor Guión Orixinal: <i>Toma os dereitos e corre</i>, do colexio Inmaculada de Lugo</li> </ul>

## Premios de Publicidade en Galego



A Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades, a través da Secretaría Xeral de Política Lingüística, convoca, con periodicidade anual, os Premios de Publicidade en Galego, co obxectivo de promover o uso da lingua galega no ámbito publicitario en cumprimento do Plan xeral de normalización lingüística. En decembro de 2021 convocouse a XXVIII edición.

Desde hai anos, nas bases establécese tamén un premio extraordinario para centros educativos, que recibiu nesta e noutras ocasións o IES de Leixa.

### Concurso de Novos Talentos de Relato Curto

Iniciativa da Fundación Coca-Cola que conta coa colaboración da Secretaría Xeral de Política Lingüística. Busca promover o desenvolvemento da expresión escrita e a lectura en lingua galega entre o alumnado de 2º da ESO, mais tamén quere ser unha oportunidade para darlles visibilidade social ás novas promesas da literatura galega. A coordinación central dos EDLG colabora como membro do xurado e na elección do estímulo para a creación do relato.

A decisión de divulgar ou non o certame depende de que o material que presentan estea ou non integramente en galego.

No curso 2019-2020, o certame foi aprazado por causa da pandemia. Finalmente, o XII Concurso de Novos Talentos de Relato Curto puido desenvolverse no curso 2020-2021, a través dunha plataforma dixital, para evitar riscos. Nesta ocasión permitiuse tamén a participación de alumnado de 3º da ESO, que non tivera a oportunidade de presentarse o ano anterior.

Como novidade, déuselle voz ao alumnado na elaboración do estímulo creativo, unha descrición que serviría de base para a creación dos relatos do concurso e que foi elixida entre as máis de 300 presentadas a un **minicertame** realizado en xaneiro. A descrición seleccionada foi "O veciño" do IES Ramón Menéndez Pidal da Coruña. Como premio, Coca-Cola organizou unha actuación en exclusiva do ilusionista David Maestro no centro. No mes de marzo realizouse a proba de escrita. Logo do proceso de selección, o xurado elixiu os seguintes gañadores /as:

Curso 2020-2021 XII edición	
Premios provinciais	
<b>A Coruña</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 1º Flavia Lago Bello. CPR Plurilingüe Montespino. Culleredo</li> <li>• 1º Antón Pose Baliña. CPR Plurilingüe Manuela Rial Mouzo. Cee</li> <li>• 2º Adriana Vilar Figueira. CPR Plur. Manuela Rial Mouzo. Cee</li> <li>• 3º Claudia Lema Rial. IES Maximino Romero de Lema. Baio</li> </ul>
<b>Lugo</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 1º Isabel Miragaya Dorado. CPR Plurilingüe Padres Franciscanos. Lugo</li> <li>• 2º Sara Pico López. IES Muralla Romana. Lugo</li> </ul>



	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 3º Adriana Fernández Pazó. IES Leiras Pulpeiro. Lugo</li> </ul>
<b>Ourense</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 1º Uxía Rodríguez Pérez. CPR Plurilingüe San José (Josefinas). Ourense</li> <li>• 2º Eva Fernández Díaz. IES O Couto. Ourense</li> <li>• 3º Pablo Losada Lama. CPR Plurilingüe Santa María (Maristas). Ourense</li> </ul>
<b>Pontevedra</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 1º Mario Alonso Estévez. CPR Plurilingüe Padres Somascos. A Guarda</li> <li>• 1º Alba Sobreira García. CPR Plurilingüe Vigo. Redondela</li> <li>• 2º Alba Pérez Lago. IES Pedro Floriani. Redondela</li> <li>• 3º Nerea Cores García IES Luís Seoane. Pontevedra</li> </ul>
<b>Premio autonómico de galego</b>	
<b>A Coruña</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Flavia Lago Bello, do CPR Plurilingüe Montespino, Culleredo, co relato "Xadrez".</li> </ul>

No marco da iniciativa tamén se realizou a **Xornada Aulas dixitais**, o 4 e o 5 de febreiro de 2021, con dous obradoiros en liña de formación do profesorado.

<b>Curso 2021-2022- XIII edición</b>	
<b>Premio escrito colectivo</b>	
<b>Pontevedra</b>	"Osíxeno", do IES Luís Seoane, Pontevedra
<b>Premio autonómico</b>	
<b>A Coruña</b>	Pablo Taboada Prieto (CPR Manuela Rial Mouzo), CEE
<b>Premios provinciais</b>	
<b>A Coruña</b>	Pablo Taboada Prieto (CPR Manuela Rial Mouzo)
<b>Lugo</b>	Nadia Touzón López (Centro Privado Fundación Educativa Torre de Lemos)
<b>Ourense</b>	Carlota Regal González (CPR Plurilingüe Sagrado Corazón Celanova)
<b>Pontevedra</b>	Sabela Vázquez Castro (IES do Castro)

### Premio Otero Pedrayo

A Fundación Ramón Otero Pedrayo, co apoio da SXPL, convoca o Premio Anual Otero Pedrayo para alumnos de ESO E bacharelato correspondente ao curso académico 2021-2022 para contribuír ao coñecemento da personalidade do escritor entre as mozas e mozos galegos. Premia traballos escritos en lingua galega e cunha extensión máxima de 15 folios; e traballos audiovisuais (vídeo, radio...) en galego de





ata 20 minutos. O prazo para a presentación rematou o 15 de xaneiro e a entrega foi o 5 de marzo.

Premio colectivo: alumnado de 2º bacharelato do IES Eduardo Pondal, de Ponteceso

Premio individual: Granito, de Hadrián Félix Neira Varela, alumno de 2º de bacharelato. [Ligazón](#)

## ÁMBITO: COLABORACIÓN EN INICIATIVAS DOS CENTROS DE ENSINO

### Festival Arte pola Igualdade

O obxectivo deste espectáculo é dar a coñecer o traballo que se desenvolve nos centros educativos e mostrar que a discapacidade física ou psíquica non é un impedimento para desenvolver a capacidade creativa e artística.

A coordinadora da Coruña colabora moi activamente na organización do festival en todas as súas fases (planificación das actividades, selección do cartel, invitacións, reserva do Teatro Colón, asistencia...).

No curso 2019-2020, o IX Festival Arte pola Igualdade (organizado nesta edición polo CEE Nosa Señora do Rosario, o CMUS da Coruña e o CEIP Eusebio da Guarda en colaboración co IES de Leixa, CIFP Imaxe e Son, CIFP Someso e CIFP Ánxel Casal Monte-Alto) non se puido realizar por mor da pandemia. Os preparativos do festival estaban moi avanzados: revisión lingüística da peza teatral orixinal, solicitude formal do Teatro Colón á Deputación da Coruña, interlocución co Concello da Coruña, xestións relativas aos carteis, gravación (imaxe e son), escenografía, vestuario e complementos (bastóns), maquillaxe, interpretación e mediación en lingua de signos, permisos á SGAE, programación de reunións, ensaios..., pero a gala prevista para o 20 de maio anulouse finalmente. Nos  cursos 2020-2021 e 2021-2022, o festival aínda non se puido retomar.

### Convivencia de educación infantil Cholo e Nela camiño da fala

Arredor de 700 nenos e nenas, 300 pais e nais e uns 100 mestres e mestras gozan cada ano da Convivencia de Educación Infantil Cholo e Nela. A coordinadora territorial colabora na iniciativa mediante a difusión da información e a asistencia á actividade.

No curso 2019-2020, a XXIII convivencia de educación infantil Cholo e Nela camiño da fala non se realizou por mor do estado de alarma. Os centros que ían participar eran o CEIP Plurilingüe Julio Gurriarán Canalejas, o CEIP Plurilingüe Condasa de





Fenosa e o CEIP Ramón Otero Pedrayo (O Barco de Valdeorras), o CEIP O Bolo (O Bolo), o CEIP de Casaio e o CPI Tomás Terrón Mendaña (Carballeda de Valdeorras), o CEIP de Manzaneda (Manzaneda), o CEIP Plurilingüe Manuel Bermúdez Couso (Pobra de Trives), o CEIP Plurilingüe Virxe do Camiño (Rubiá), o CEIP Manuel Folla Respino (Vilamartín de Valdeorras), o CEIP Manuel Respino e o Colexio Pablo VI (A Rúa), o CEIP San Martiño (Vilariño de Conso), o CEIP Eduardo Avila Bustillo (A Veiga). O profesorado creou varios vídeos para seguir a fomentar a lingua malia o confinamento.

Nos cursos 2020-2021 e 2021-2022 tampouco se realizou, pola mesma razón. O profesorado creou varios videoclips. A SXPL aboou os traxes das dúas mascotas, que precisaban renovar.

Preténdese retomar a convivencia durante o curso 2022-2023.

## ÁMBITO: PROGRAMAS E PROXECTOS

### 1 Proxectos de innovación educativa en dinamización lingüística

Coa finalidade de fomentar o desenvolvemento de proxectos educativos innovadores no eido do emprego da lingua galega, que se alicercen na mellora da práctica profesional, do resultado do proceso educativo e que provoquen un impacto duradeiro, a SXPL e mais a Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa presentan anualmente a convocatoria para a realización de proxectos de innovación educativa en dinamización Lingüística, dirixida aos centros docentes de titularidade pública de Galicia.

De entre os proxectos presentados, a Comisión de Valoración selecciona cinco, que reciben a consideración de excelentes, unha dotación económica de 2.000 € e apoio e asesoramento das coordinadoras da SXPL. As súas experiencias difúndense a través da rede e da páxina web de Política Lingüística.

No curso 2016-2017, incluíronse por primeira vez no Plan Proxecta, que ofrece unha certificación de innovación educativa para o profesorado. Os centros admitidos en Proxecta teñen a obriga de se presentaren á convocatoria, que está aberta tamén a centros fóra do plan. O profesorado participante nos 5 proxectos galardoados recibe unha certificación de primeiro premio de innovación educativa.

No futuro, talvez sexa conveniente entregarlles o premio non aos mellores proxectos, senón ás mellores memorias: por unha parte, poderíanse valorar de xeito máis obxectivo, en función dos resultados e dos produtos finais e, por outra,



habería máis tempo para realizar o labor de valoración, pois este coincide cun período de gran carga de traballo, no que as coordinadoras de área están ocupadas cos proxectos de fomento e a central co Concurso das Letras Galegas.

As coordinadoras asesoran os centros inscritos en Proxecta (e tamén os participantes do concurso na modalidade libre que o solicitan) de forma presencial e telefónica ou telemática; tamén forman parte da comisión de valoración dos proxectos.

<b>CURSO 2019-2020</b>		
	<b>Datos de participación</b>	
<b>Total</b>	<b>Centros no Plan Proxecta</b>	<b>Centros fóra do Plan Proxecta</b>
42 proxectos	17 centros / 16 proxectos 8 da provincia da Coruña 1 da provincia de Lugo 0 da provincia de Ourense 8 da provincia de Pontevedra	26 centros / 26 proxectos 7 da provincia da Coruña 6 da provincia de Lugo 4 de Ourense 9 de Pontevedra
Convocatoria do 14.01.2020 Resolución do 19.06.2020	Déixase sen efecto a convocatoria. Os proxectos presentados ao abeiro dela serán válidos para a do curso 2020-2021 (coas modificacións necesarias, de ser o caso)	
<b>CURSO 2020-2021</b>		
	<b>Datos de participación</b>	
<b>Total</b>	<b>Centros no Plan Proxecta</b>	<b>Centros fóra do Plan Proxecta</b>
34 proxectos 36 centros	18 8 da provincia da Coruña 2 da provincia de Lugo 0 da provincia de Ourense 8 da provincia Pontevedra	16 6 da provincia da Coruña 0 da provincia de Lugo 1 da provincia de Ourense 11 da provincia Pontevedra
Convocatoria do 08.02.2021 Resolución do 30.06.2021	<ul style="list-style-type: none"> <li><i>As palabras no Camiño II.</i> IES Plurilingüe Aquis Celenis. Caldas de Reis (Pontevedra)</li> <li><i>Traballa cos teus soños.</i> CEIP do Carballal. Marín (Pontevedra)</li> <li><i>Ler e só o principio.</i> IES David Buján. Cambre (A Coruña)</li> </ul>	





	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Editorial: altofalante da palabra adxectivada.</i> CEIP Heroínas de Salvora. Ribeira (A Coruña)</li> <li>• <i>#Sonmonte.</i> IES Illa de Ons. Bueu (Pontevedra)</li> </ul>	
<b>CURSO 2021-2022</b>		
	<b>Datos de participación</b>	
<b>Total</b>	<b>Centros no Plan Proxecta: 18</b>	<b>Centros fóra do Plan Proxecta: 12</b>
28 proxectos 30 centros	10 da provincia da Coruña 2 da provincia de Lugo 0 da provincia de Ourense 6 da provincia Pontevedra	5 da provincia da Coruña 1 da provincia de Lugo 0 da provincia de Ourense 6 da provincia Pontevedra
Convocatoria do 12.01.2022 Resolución do 18.07.2022	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 1º Premio: O poeta que baila, do IES Marco do Camballón, Vila de Cruces, Pontevedra e do IES do Milladoiro, Ames, A Coruña</li> <li>• 1º Premio Polo río vai e ben, do IES de Ponte Caldelas, Ponte Caldelas, Pontevedra e do IES de Soutomaior, Soutomaior, Pontevedra</li> <li>• 1º Premio: RT, do IES Rego de Trabe, Culleredo, A Coruña</li> <li>• 1º Premio: Arrólame paseniño, arrólame un pouquiño, do CEIP Plurilingüe Barrié de la Maza, Santa Comba, A Coruña</li> <li>• 1º Premio: O galego é musica, do CMUS Profesional Xan Viaño, Ferrol, A Coruña</li> <li>• Accésit: Obradoiros Navalón. Intervención artística do terreo a través do cultivo das plantas do Camiño, CEE Manuel López Navalón, Santiago de Compostela, A Coruña</li> </ul>	

No curso 2019-2020, por mor da COVID-19, resultou imposible desenvolver os proxectos de innovación educativa en dinamización lingüística presentados ao abeiro da convocatoria, dada a tipoloxía da gran maioría das súas actividades e o calendario establecido. En consecuencia, deixouse sen efecto e non se





seleccionaron os 5 proxectos excelentes. De todos os xeitos, co obxecto de que os centros non se visen máis prexudicados polos efectos da covid-19, acordouse que os proxectos presentados ao abeiro desta convocatoria fosen válidos para a do curso 2020-2021 (coas modificacións necesarias, de ser o caso).

Na avaliación da memoria dos centros participantes no programa en Proxecta, tivéronse en conta, de acordo coas suxestións do persoal asesor do plan, as tarefas de innovación en dinamización lingüística realizadas ata o 14 de marzo e tamén as que realizaron despois desa data, en substitución das que non foi posible desenvolver e que se consideraron como actividades de adaptación á situación de confinamento. Deste xeito, o profesorado dos 17 centros admitidos no programa de Proxecta puido recibir a certificación de innovación educativa correspondente, agás o do CPR Plurilingüe Sagrado Corazón de Jesús e o do CEIP Plurilingüe da Espiñeira-Aldán (que desistiu por causa da pandemia).

No curso 2020-2021, a pesar da situación sanitaria os centros puideron desenvolver os proxectos. Houbo 9 centros admitidos en Proxecta que se presentaron á convocatoria (obrigatoria para os públicos) fóra do prazo correspondente e, por tanto, non tiveron opción a premio de innovación, aínda que si tiveron a posibilidade de recibir a certificación de Proxecta. Ademais, tampouco tiveron opción a premio dous proxectos que incumpriron as bases: o do CEIP Daría González García de Pontevedra, que presentou o proxecto de fomento, e o do IES rego da Trabe, que se presentou co CPR Compañía de María.

No curso 2021-2022, a convocatoria desenvolveuse con normalidade, aínda que se resolveu algo máis tarde do previsto debido a que dous membros da Comisión de Selección (a coordinadora central e a provincial da Coruña) deberon realizar as funcións propias do tribunal de oposición de EOI.

## 2 Nós tamén creamos!

A SXPL puxo en marcha en 2010-2011 o programa Nós tamén creamos! para incrementar o uso do galego entre as xeracións máis novas e para fomentar a presenza do galego nos centros de educación infantil e primaria a través da creatividade e da incorporación das TIC nas aulas, máis en concreto, mediante a creación de curtametraxes en galego. Inclúe unha dotación de libros infantís en galego para cada centro seleccionado, así como formación e asesoramento ao profesorado para que poida realizar co alumnado curtas de animación coa técnica de *stop motion* baseadas nos libros proporcionados. No curso 2013-2014, o programa foi incluído no Plan Proxecta e ampliou a formación docente, que pasou a ser anual, con parte presencial e parte en rede, para os centros admitidos.



Desde o curso 2011-2012, a SXPL convoca anualmente o concurso Nós tamén creamos!, asociado ao programa, para centros de titularidade pública. Establece tres categorías: educación infantil, 1º e 2º de primaria e 3º e 4º de primaria.

Nós tamén creamos! desenvólvese en colaboración coa Compañía de RTVG. As curtas premiadas publícanse no web da SXPL e no da CRTVG. Grazas a unha colaboración coa CRTVG, estas curtas de animación poden verse na aplicación Xabarán desta entidade e na sección infantil da súa canle e por iso teñen un efecto aínda máis positivo na promoción da lingua galega, que non se restrinxe ao ámbito de cada centro senón que chega a un público moito máis amplo, mesmo de fóra da Comunidade Autónoma. Por outra parte, o centro gañador na modalidade de 3º e 4º cursos de primaria ten a posibilidade de participar no Festival de Cans.

No curso 2019/2020, o programa desenvolveuse con normalidade ata o 14 de marzo. Os centros admitidos en Proxecta recibiron a formación presencial e a dotación de libros de OQO Editora e realizaron a maior parte das tarefas da formación en liña. Porén, por mor da epidemia, para a maioría dos centros inscritos no certame resultou imposible rematar o proceso de creación dos audiovisuais. Este labor non se pode realizar na casa, pois implica a participación necesaria do alumnado e do profesorado e, ademais, o espazo de creación está situado no propio colexio, así como os materiais precisos. Por todo isto, e para facilitar a finalización dos audiovisuais, acordouse ampliar a súa data de entrega. O novo prazo de envío das curtas finalizou o 30 de outubro de 2020. Así mesmo, de forma excepcional, os centros admitidos en Proxecta dispuxeron ata o 30 de setembro para remataren as memorias. Finalmente, 10 centros conseguiron rematar as curtas e puideron outorgarse os premios das tres categorías.

No curso 2020/2021, debido a que só se inscribiron 2 centros en Proxecta, a SXPL optou por cancelar o programa en Proxecta e ofrecerlles a posibilidade de cambiar ao programa de PIDL e aceptaron. A convocatoria dos premios, por tanto, non se realizou. Porén, resolvéronse os premios NTC 2019-2020, que estaban aprazados por mor da pandemia, e conseguiuase divulgar estas e outras curtas participantes en distintas edicións do certame non só no espazo da CRTVG e na *app* Xabarán senón tamén en programas infantís desa mesma cadea.

Deseñouse un programa alternativo, Contos en cantos para ver, destinado a alumnado de educación primaria e baseado na creación de audiovisuais a partir do libro disco *Cantos contos en cantos*, con formación en liña e un concurso asociado, en substitución (temporal) de Nós tamén creamos! Mariela Leis redactou as bases, mais finalmente non se chegou a desenvolver.



No curso 2021-2022, o programa desenvolveuse con total normalidade.

<b>Curso 2019-2020</b>		
	<b>Datos de participación</b>	
<b>Total</b>	<b>Centros no Plan Proxecta</b>	<b>Centros fóra do Plan Proxecta</b>
10 curtas	23 centros	14 centros + 1 CPR
Convocatoria: 10.12.2019  19.06.2020: Acordo de ampliación do prazo de envío de curtas ata o 30 de outubro de 2020  Resolución: 25.01.2021	<b>Centros gañadores:</b>  Categoría 1: 2º ciclo de educación infantil <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Mariluz avestruz</i>. CEIP Xesús San Luís Romero. Carballo. A Coruña</li> </ul> Categoría 2: 1º e 2º cursos de educación primaria <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Quen pode vencer o virus</i>. CEIP Plurilingüe Virxe do Mar. Narón. A Coruña</li> </ul> Categoría 3: 3º e 4º cursos de educación primaria <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Paco Papán</i>. CEIP Ramón Otero Pedrayo. A Laracha. A Coruña</li> </ul>	
<b>Curso 2020-2021</b>		
	<b>Datos de participación</b>	
<b>Total</b>	<b>Centros no Plan Proxecta</b>	<b>Centros fóra do Plan Proxecta</b>
	<b>2</b>	--
Anulouse polo baixo número e centros inscritos, que pasaron a PIDL.		
<b>Curso 2021-2022</b>		
	<b>Datos de participación</b>	
<b>Total</b>	<b>Centros no Plan Proxecta</b>	<b>Centros fóra do Plan Proxecta</b>
	<b>16</b>	<b>8</b>
Convocatoria do 12.01.2022  Resolución do 04.07.2022	Categoría 1: 2º ciclo de educación infantil <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Sopa verde</i> – CEIP Albeiros, Lugo</li> </ul> Categoría 2: 1º e 2º cursos de educación primaria <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>O Camiño</i> – CEE Miño, Ourense</li> </ul> Categoría 3: 3º e 4º cursos de educación primaria <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Un conto cheo de lobos</i>– CEIP Manuel Villar Paramá, A Estrada. Pontevedra</li> </ul>	





### 3 Proxecto Didáctico Antonio Fraguas

O proxecto didáctico Antonio Fraguas é unha iniciativa encamiñada á realización de pescudas sobre o patrimonio galego nos centros escolares de Galicia. O ámbito temático abrangue un ou varios dos seguintes campos: etnografía, antropoloxía, xeografía, historia ou arte da contorna inmediata do centro. Un capítulo do traballo dedícase a abordar algún aspecto lingüístico (toponimia, antroponimia, léxico, fraseoloxía...) relacionado co tema proposto. Valóranse as accións que fomenten a educación en igualdade e/ou o coñecemento do patrimonio material e inmaterial relacionado cos camiños de Santiago. Conta co apoio da SXPL e está recoñecido pola Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades como proxecto de innovación educativa incluído no Plan Proxecta.

De forma paralela, convócanse cunha periodicidade bianual os premios do proxecto didáctico Antonio Fraguas, organizados pola Fundación Antonio Fraguas Fraguas co apoio da SXPL e dotados con 7.000 € para cada centro.

No curso 2019-2020, a publicación da convocatoria da XII edición do proxecto didáctico Antonio Fraguas realizouse o 03.03.2020. Porén, posteriormente o Padroado da Fundación aprazou o seu desenvolvemento. No curso 2020-2021, debido á persistencia da situación de crise sanitaria, non se realizou a convocatoria do proxecto didáctico.

No curso 2021-2022, presentáronse 10 centros educativos da Coruña, Lugo e Pontevedra. Os proxectos gañadores foron:

- Na categoría de educación primaria: Ecoparloteo do CEIP A Ramallosa de Teo
- Na categoría de educación secundaria: Ao son da oralidade. O noso patrimonio do IES Marco do Camballón de Vila de Cruces e o IES do Milladoiro de Ames.

As coordinadoras Mariela Leis e Pura Galán participaron na Comisión de Selección dos proxectos.

### 4 Programa 21 días co galego e +

21 Días co galego e + é un programa promovido pola Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades, a través da Secretaría Xeral de Política Lingüística (SXPL), co fin de promover o uso do galego oral dentro e fóra dos centros de ensino, de acordo co Plan de dinamización da lingua galega na



mocidade. Baseado nos 21 días que se consideran necesarios na adquisición dun hábito, naceu no IES da Pobra do Caramiñal, da man da profesora Pilar Ponte, co obxectivo de perfeccionar a competencia do alumnado e promover a reflexión individual sobre os usos lingüísticos propios. O alumnado da ESO e bacharelato que participa adquire o compromiso de vivir tres semanas usando a lingua galega en todos os ámbitos, reflexionando sobre o que esa práctica significa e contando a súa experiencia en vídeos ou *podcasts*. En 2015, recibiu un premio de innovación educativa en dinamización lingüística e o curso seguinte sumouse o alumnado do CPR Fogar de Santa Margarida da Coruña e recibiu o primeiro acto de recoñecemento da Real Academia Galega a unha actividade educativa.

No curso 2018-2019, a SXPL decidiu expandir a iniciativa e creou un programa experimental para 4 centros de ensino secundario de cidades ou vilas moi castelanizadas (máis necesitadas de iniciativas de dinamización da oralidade): o IES Pontepedriña de Santiago de Compostela; o IES Antón Alonso Ríos de Tomiño; o IES Otero Pedrayo de Ourense; e o IES Francisco Daviña Rey de Monforte de Lemos

No 1º trimestre, despois da busca e selección dos centros realizada polas coordinadoras, creáronse contas nas RR SS e mais o blog <https://blogs.xunta.gal/21diascogalegoemais/>, deseñouse a marca e o logo, e preparáronse os carteis, as camisetas e chapas de agasallo. Os centros crearon os materiais para o blog dos 21 días de forma colaborativa.

A 2ª fase, de aplicación do programa en cada instituto, realizouse do 14 de xaneiro ao 3 de febreiro. Iniciouse un acto de presentación no IES de Pontepedriña e rematou con outro de clausura no de Tomiño. Na 3ª fase, os centros entregaron os mellores vídeos realizados polo alumnado.

Nesa edición, participaron 95 docentes e 1.316 alumnas e alumnos de 12 a 18 anos dos catro institutos. No blog [21diascogalegoemais.gal](https://blogs.xunta.gal/21diascogalegoemais.gal), creado para difundir as creacións dos centros participantes, cada día, unha entrada indícalles aos rapaces e rapazas as tarefas que deben realizar (incluídas as gravacións onde deixarán constancia das súas reflexións sobre a experiencia). A iniciativa espallouse a través das contas do programa nas redes sociais e na Xornada InquEdu os centros amosaron os materiais creados.

O impacto da actividade nas redes foi moi elevado: o blog foi seguido por unha chea de adolescentes; a canle de YouTube rexistrou unhas 15.500 reproducións dos vídeos; Instagram acadou máis de 300 seguidores; a páxina en Facebook foi visitada por 7.634 persoas (e houbo 4.758 interaccións entre o público e a páxina),



e o alcance da de Twitter elevouse ata as 14.900. Nos medios máis convencionais (prensa, TVG, Radio Galega, TVE), a repercusión tamén superou todas as expectativas.

A iniciativa recibiu o Premio Rosalía de Castro de Lingua da Deputación da Coruña e Pilar Ponte, o Premio da Cultura Galega 2019 como coordinadora do proxecto. Por outra parte, o Desafío 48 h, creado a imitación deste no IES María Casares de Oleiros, foi galardoado cun dos premios Mil Primaveras da CTNL e no Concello de Moaña tamén se organizou unha semana de galego nas mesmas datas.

O 29.05.2019 desenvolveuse a Xornada InquEdu, unha xeira de confraternización na Cidade da Cultura na que o alumnado realizou obras de teatro, cancións etc. Tamén asistiu un grupo de alumnas e alumnos do IES da Pobra do Caramiñal que participou fóra do programa.

Na avaliación, as coordinadoras dos centros mostraron a súa satisfacción polo éxito dos 21 días, mais tamén insistiron no enorme esforzo que supuxera. Recomendaron incentivar os institutos cunha dotación económica para poderen mercar o material necesario, con obradoiros de audiovisual ou mediante unha certificación de horas de formación ou unha redución de gardas ou titorías para as persoas coordinadoras.

No curso 2019-2020, incrementouse ata 10 o número de centros:

- A Coruña: IES Afonso X O Sabio (Cambre), IES Arcebispo Xelmírez I (Santiago de Compostela), CPR Plurilingüe Fogar de Santa Margarida (A Coruña)
- Lugo: IES Ánxel Fole (Lugo)
- Ourense: IES As Lagoas (Ourense), IES Eduardo Blanco Amor (Ourense)
- Pontevedra: IES Antón Alonso Ríos (Tomiño), IES Illa de Ons (Bueu), IES de Poio (Poio) e IES de Vilalonga (Sanxenxo)

Participaron 4.242 persoas: 3.877 adolescentes da ESO, bacharelato e FP, de 12 a 18 anos, 305 docentes e 60 PAS. As coordinadoras volveron ter dificultades para conseguir centros. Como en Lugo (que ten máis alumnado galegofalante e localidades menos castelanizadas) só se conseguiu un, aceptouse o IES Alonso Ríos de Tomiño de Pontevedra, que participara o curso anterior e se mostrara disposto a repetir a experiencia.

Como novidade, ademais dos carteis, camisetas e chapas, cada centro recibiu unha dotación de 1.000 € para o desenvolver o programa, procedente da Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades e un obradoiro audiovisual; varios institutos incluíron o proxecto no seu PFPP para poderen recibir a certificación correspondente; realizouse unha enquisa sociolingüística en todos os



centros; e no IES Xelmírez, como experiencia piloto, as tarefas realizáronse e avaliáronse en máis aulas que as de galego (unha das tarefas, o reto, foi asumida por materias diferentes de galego). Ese ano buscouse unha maior colaboración das familias. A sesión de inauguración realizouse no IES Xelmírez I de Santiago de Compostela e a de clausura no IES Afonso X de Cambre.

Como no curso anterior, o programa xestionouse a través do blog onde se publicaron, unha vez revisados, os contidos condutores, elaborados case todos polos centros participantes. A iniciativa apareceu en múltiples medios de comunicación e utilizáronse as contas das redes sociais asociadas para a súa dinamización en Internet. As cifras son máis que satisfactorias se se ten en conta que a vida real destas contas se limita a tres ou catro semanas ao ano e que se trata dun programa educativo:

Páxina de Facebook:	de	786 seguidores. 769 Gústame. Ata 3.549 persoas de alcance por publicación durante os 21 Días (a publicación de máis alcance, é dicir, maior núm. de persoas ás que lle apareceu, foi de 3.549 persoas). 790 minutos de vídeo reproducidos. + de 2500 reproducións de vídeos. 149 publicacións en 21 días en 2020
Conta Instagram	de	493 seguidores. 167 publicacións
Conta Twitter	de	249 seguidores. 9.100 impresións en 21 días en 2020. 180 publicacións
Conta YouTube	de	51.411 reproducións. 2.054 horas de visualización. 183 vídeos. 15 listas de reprodución. 31,5 % de audiencia menor de 24 anos. 120 subscritores

Por mor da COVID-19, foi imposible realizar a sesión final de confraternización, na que os centros poderían visualizar os seus proxectos e iniciativas, mais recibiron en compensación unha dotación adicional de 350 €.

Na sesión de avaliación virtual, as coordinadoras de cada centro mostraron a súa satisfacción polo éxito dos 21 días, aínda que insistiron novamente no esforzo que supuxera e decantáronse por modificar o obradoiro de audiovisual para que fose menos teórico. Nesta ocasión, porén, ningún dos centros considerou necesario facer unha ampliación económica na dotación de 1.000 € para cada un dos centros participantes para gastar no desenvolvemento do programa, incluídos gastos en bens non funxibles.

Suxeríronse as seguintes propostas de mellora: emitir o programa en todas as aulas ao mesmo tempo, no primeiro bloque de clases, independentemente da materia;



ampliar os prazos de preparación; cambiar as datas de realización para o mes de marzo; reducir o traballo do profesorado de lingua coa incorporación de docentes dos diferentes departamentos didácticos; reducir o do alumnado, coa incorporación doutras materias ao programa; dirixir a actividade tamén a novos niveis como 5º e 6º de primaria; entregar un diploma de participación, acreditación simbólica, que lle outorgue maior importancia ao feito de participaren na experiencia; crear unha rede de centros +Galego (cun logo distintivo propio e insignia dixital).

O secretario xeral de Política Lingüística presentou os 21 días en múltiples foros, entre eles en Bruxelas e o programa foi obxecto nesta edición dos seguintes recoñecementos:

- Entrega do Premio da Cultura Galega de Lingua 2019 a Pilar Ponte polo seu programa 21 Días co Galego e +.
- Entrega do X Premio de Lingua Rosalía de Castro á Promoción da Lingua Galega na infancia e mocidade 2019.
- 21 Días co Galego foi finalista nos Premios da Gala do Libro Galego 2020 dentro dos Premios a traxectorias (categoría de iniciativa cultural ou fomento da lectura).

No curso 2020-2021, malia a pandemia, a Secretaría Xeral de Política Lingüística seguiu a apostar pola dinamización da lingua galega entre a mocidade e mantivo o programa noutros 10 centros educativos das catro provincias:

- A Coruña: IES As Mariñas de Betanzos; IES de Carral (Carral); e IES Lamas de Abade de Santiago de Compostela
- Lugo: CPR Plurilingüe A Inmaculada de Lugo e IES Perdouro de Burela
- Ourense: IES Lauro Olmo do Barco de Valdeorras e IES Taboada Chivite de Verín
- Pontevedra: IES Ramón Cabanillas de Cambados; IES Sánchez Cantón de Pontevedra; e IES Santa Irene de Vigo

Nesta edición destacan varias novidades:

- O programa desenvolveuse por primeira vez de xeito experimental en cursos de educación primaria (de 3º a 6º) no CPR Maristas A Inmaculada de Lugo.
- Xeneralizouse a participación de todas as materias nas actividades dos centros (respectando a lexislación vixente), de maneira que o proxecto deixou de estar ligado sobre todo á Lingua Galega e Literatura para abranguer todo o sistema educativo (a realización das pímulas informativas converteuse en traballo de aula de todas as materias, agás as de obrigada





impartición en castelán, e a realización das actividades fóra da aula estendeuse a todas). Daquela, deuse un salto cualitativo ao incorporar o resto das materias (agás as de obrigada impartición en castelán) á parte avaliable do programa e, así, este integrouse aínda máis no currículo e na vida académica.

- Diseñouse unha programación dobre que contaba cunha adaptación en liña inmediata ante posibles situacións de confinamento para os centros educativos.
- Nunha aposta polo desenvolvemento da competencia dixital, ofrecéronse videotutoriais de creación propia dirixidos ao alumnado.
- Conseguiuse a colaboración e difusión cos medios de comunicación públicos para achegarlle os 21 Días co Galego e + ao alumnado, ás súas familias e á poboación en xeral: Acadouse a participación no programa Galicia por Diante da Radio Galega cunha sección diaria fixa durante os 21 días, na que o alumnado de cada un dos centros, acompañado polo seu profesorado, tivo a oportunidade de expoñerlle á sociedade galega os proxectos nos que están a traballar e cos que contribúen aos 21 Días co Galego e +; e os membros do programa da TVG Digocho eu! colaboraron cos 21 días mediante a realización de encontros virtuais con 9 dos centros e un encontro presencial sorpresa no IES As Mariñas de Betanzos.
- No IES Ramón Cabanillas de Cambados, o programa converteuse no eixe vertebrador do proxecto de centro para o curso escolar.

Esta edición contou con 3.738 participantes: 3.141 alumnas e alumnos de educación primaria, ESO, bacharelato e FP, con idades comprendidas entre os 8 e os 18 anos, que se comprometeron a falar soamente en galego as 24 horas do día durante as 21 xornadas de duración, é dicir, desde o 22 de febreiro ao 14 de marzo de 2021, dentro e fóra do centro de ensino; e, así mesmo, tamén participaron de forma directa 271 profesoras e profesores e 51 membros do persoal de administración e servizos.

Durante o 1º trimestre, desenvolveuse a 1ª fase, na que os 10 centros traballaron de xeito colaborativo na realización da maioría dos contidos que ían aparecer no blog. Atendeuse tanto á coordinación con outros proxectos nos que xa estaban a participar como ao desenvolvemento de novas liñas de actuación docente arredor dos seguintes eixes: o coñecemento lingüístico, a convivencia e as artes. Na 2ª fase, do 22 de febreiro ata o 15 de marzo, desenvolvéronse as actividades centrais do programa grazas a un profesorado que realizou o esforzo de ir adaptando as actividades aos diferentes niveis de restricións sanitarias en cada momento e que nalgúns casos variaron de semana a semana. Tras o 15 de marzo, desenvolveuse a 3ª fase, na que o alumnado entregou os traballos realizados





para a súa avaliación docente e os centros enviaron as mellores producións, que despois se colgaron e distribuíron nas canles do programa.

Os 21 días en galego e + desenvolvéronse en secundaria, bacharelato e, por primeira vez, tamén en primaria e con excelentes valoracións; e ademais non se fixeron só a través do departamento de Lingua Galega e Literatura senón a través de todos os departamentos didácticos e con especial atención á dinamización no ámbito científico-matemático (*podcast* Cambaciencia, exposicións de mulleres científicas galegas, estudos botánicos e económicos).

Nesta ocasión non puido haber actos oficiais presenciais de inauguración nin de clausura (o que reduciu as novas nos medios de comunicación); tiveron que realizarse de forma telemática desde a sede da Secretaría Xeral de Política Lingüística. Os labores de coordinación tampouco se puideron desenvolver de maneira presencial, senón mediante reunións por videoconferencia ou de forma telefónica e telemática. Só se puido realizar, de xeito excepcional, unha visita a un centro, o IES Lamas de Abade, para coñecer a súa valoración da iniciativa. Porén, ops 21 días foron o punto de partida para a creación dun ambiente de centro participativo, ilusionante e favorecedor de actividades creativas e optimistas que contribuíron a minguar os efectos que a pandemia tivo sobre o alumnado.

As limitacións da máscara e do achegamento físico das persoas á hora de relacionarse supuxeron un reto para os grupos de traballo, que deberon botar man da imaxinación para realizar un programa diferente. Ademais, durante a realización do programa algúns dos concellos dos centros participantes chegaron estar en risco extremo e impedíuse o contacto de persoas non conviventes na rúa. Isto impediu a realización de vídeos que estaban proxectados en exteriores e tamén o desenvolvemento de entrevistas.

O programa xestionouse a través da súa páxina oficial, o blog 21 Días co Galego e + (<https://blogs.xunta.gal/21diascogalegoemais/>), onde se publicaron os contidos condutores elaborados en gran parte polos centros participantes. Ao longo dos 21 Días e con posterioridade, utilizáronse as contas das redes sociais asociadas ao s 21 días para a súa dinamización en Internet. Despois das tres semanas do programa, os centros entregaron os mellores vídeos realizados polo alumnado.

O impacto da actividade na rede foi moi elevado, se consideramos que se trata dunha actividade educativa restrinxida a un número limitado de centros e que só dura 21 días, un total de 63 días nas tres edicións:

- O blog do programa, *21 Días co galego e máis* ([blogs.xunta.gal/21diascogalegoemais/](https://blogs.xunta.gal/21diascogalegoemais/)) foi seguido por todas as persoas participantes.





- A páxina de Facebook conta con 936 seguidores, no mes dos 21 días recibiu 1.150 visitas cun alcance de 16.918 persoas, 9.215 interaccións coa publicación e 15.169 reproducións de vídeo.
- A conta de Instagram @21dcgemais conta con 573 seguidores.
- A de Twitter, que conta con 339 seguidores, elevouse ata as 72.900 impresións nos últimos 28 días e máis de 3.239 visitas ao perfil (no mes de marzo houbo unha media 1.300 presións por día e o chío máis visto chegou a 9.941 persoas).
- A canle de YouTube recibiu 244.615 impresións, tivo 63.823 reproducións, 144 subscricións e acumula 2.421 horas de tempo de visualización dos 224 vídeos colgados que foron realizados polo alumnado.
- E nesta edición estreouse unha conta de TikTok asociada ao programa.

A seguinte táboa recolle os datos máis salientables en cada unha das redes sociais (datos do 4 de xullo de 2021) :

<b>Páxina Facebook</b>	<b>de</b>	<b>969 seguidores</b>
		966 Gústame
		Ata 3.488 persoas de alcance por publicación durante os 21 Días
		61 vídeos publicados directamente na rede social (a eles hai que sumar as ligazóns aos vídeos da conta de YouTube)
		<b>223 publicacións en 21 días en 2021</b> (un 50 % máis que en 2020 onde foran 149)
<b>Conta Instagram</b>	<b>de</b>	<b>612 seguidores</b>
		<b>197 publicacións</b>
<b>Conta Twitter</b>	<b>de</b>	<b>351 seguidores</b>
		<b>95.620 impresións</b> (81.900 nos 21 Días, un 800 % máis que en 2020 cando se rexistraran 9100 impresións)
		<b>446 publicacións</b> (184 nesta edición)
<b>Conta YouTube</b>	<b>de</b>	<b>69.221 reproducións</b>
		<b>2.580 horas de visualización</b>
		<b>311 vídeos</b>
		<b>25 listas de reprodución</b>
		<b>296.225 impresións</b>
		28,9 % de audiencia menor de 24 anos
		62,4 % da audiencia son mulleres





	161 subscriptores (un 34% máis ca o ano anterior)
<b>Conta de Tik Tok</b>	Abriuse conta nesta rede social e comezou a interactuarse con algún centro que si tiña conta.

As cifras son moi satisfactorias se temos en conta que a vida real destas contas se limita a tres semanas ao ano, que se trata dun programa educativo, restrinxido a un número limitado de centros, que moitas visualizacións non son de individuos senón son colectivas na aula e implican grupo amplo de persoas, e que neste ano o seu desenvolvemento non foi o habitual debido ás restricións pola COVID-19.

Estas contas oficiais funcionan no ámbito xeral da sociedade pero, ademais, a maioría do alumnado e das familias interactúa coas contas que teñen os seus centros e os seus EDLG.

A presenza tradicional do programa nos medios de comunicación xeneralistas foi maior que na edición precedente grazas á colaboración co *Galicia por Diante* e co *Dígocho eu!*

Na prensa o impacto foi menor, debido a que non houbo inauguracións e clausuras presenciais; os centros non puideron desenvolver actos públicos e os medios tampouco podían acceder aos centros; e a situación pandémica no momento de realización dos 21 Días facía que os medios de comunicación restrinxisen ao máximo os contidos non prioritarios como as páxinas de educación e cultura.

Porén, o programa estivo máis presente que nunca na sociedade grazas á sección diaria no programa Galicia por Diante da Radio Galega. Este espazo diario dun cuarto de hora de duración serviu para achegarnos cada xornada os diferentes centros participantes e os traballos que estaban a realizar.

Outro factor que aumentou a presenza social do programa foi a emisión dun vídeo especial no Dígocho eu! cos mellores vídeos dos centros.

Xa que logo, pódese falar dunha situación irregular, cun alcance moito maior e constante no tempo grazas á colaboración dos medios de comunicación públicos.

Segundo as memorias realizadas polos centros educativos participantes, podemos sinalar os seguintes beneficios xerais:

- Aumento da fluidez na comunicación oral formal e coloquial en lingua galega de todos os colectivos participantes, especialmente do alumnado máis tamén do profesorado, do PAS e de numerosas familias que se unen ao proxecto.





- Maior coñecemento consciente da realidade lingüística a través das reflexións persoais e colectivas sobre a situación das linguas en Galicia e sobre as repercusións dun uso activo do galego.
- Posta en valor dos trazos dialectais propios.
- Vinculación de experiencias innovadoras co uso da lingua galega.
- Participación do alumnado en tarefas transversais do currículo.
- Achegamento á cultura galega actual e histórica e, particularmente, á da comarca do propio centro.
- Maior vivencia do mundo artístico galego, especialmente da música, tanto na recepción como na produción artísticas.
- Creación de sinerxías no traballo do profesorado, en moitos casos por primeira vez, que, segundo información de anteriores edicións, tenden a ter continuidade nos centros educativos.
- Creación ou aumento de colaboracións entre os EDLG e os Equipos de Biblioteca, dous grupos de traballo que deben de ir da man nos centros.
- Incorporación dunha dimensión dixital das actividades educativas, como medio para a súa transcendencia fóra da aula na que se produce e mesmo fóra do ámbito do centro.
- Participación do alumnado en tarefas colaborativas e cooperativas onde todas as persoas son importantes.
- Achegamento de xeito lúdico e menos academicista ás materias curriculares, especialmente ás do ámbito científico-tecnolóxico.
- Vinculación de experiencias positivas co uso da lingua galega.
- Creación dun ambiente ilusionador e de socialización positiva nunha etapa marcada polas tensións, medos e illamento da etapa pandémica.
- Fortalecemento dos nexos de unión da comunidade educativa.

No curso 2021-2022, incrementouse o número de centros, que pasou a 12:

- A Coruña: CPI de Atios, Valdoviño; CPI Alcalde Xosé Pichel, Coristanco; CPR Plurilingüe Esclavas Sagrado Corazón de Jesús, A Coruña; IES David Buján, Cambre
- Lugo: IES Monte Castelo, Burela; IES Lucus Augusti, Lugo
- Ourense: CPI Virxe da Saleta, Cea; CPR Plurilingüe Concepción Arenal, Ourense
- Pontevedra: IES de Meaño, Meaño; IES Valadares, Vigo; IES de Barro, Barro; CPI Manuel Suárez Marquier, O Rosal





A participación, foi de 3.845 persoas: 3.399 alumnas e alumnos de educación primaria, ESO, bacharelato e FP, con idades comprendidas entre os 8 e os 18 anos. Así mesmo, tamén participaron de forma directa 394 profesoras e profesores e 52 membros do persoal de administración e servizos.

Esta edición afonda nas liñas de traballo que se viñan desenvolvendo:

- a ampliación do programa para chegar cada vez a máis centros. En 2022 acadamos a ducia de centros participantes.
- a extensión das etapas en que se aplica, e así, en 2022 o programa estendeuse á etapa de primaria nos CPI e CPR, coa participación de alumnado de 3º, 4º, 5º e 6º de educación primaria.
- a integración, colaboración e difusión cos medios de comunicación públicos para achegarlle o programa ao alumnado, ás familias e á poboación en xeral dado que a promoción do galego é un obxectivo para toda a sociedade:
- a ampliación da colaboración co programa da TVG Digocho eu! e así, nesta edición os tres responsables do espazo colaboraron mediante a realización de encontros virtuais con 8 dos centros. Ademais, Carlos Amado, o director, e Esther Estévez, a condutora, desprazáronse a un centro de cada provincia para manter un encontro presencial co alumnado.
- o mantemento da colaboración co programa Galicia por Diante da Radio Galega, onde 21 días co galego e + tivo unha sección diaria de luns a venres durante as tres semanas na que o alumnado dos diferentes centros lle contou á audiencia os temas que trataron e como estaba a ser a súa participación.

Co lema Creando en galego no século XXI, pretendeuse que o alumnado se achegase ás formas de creación da cultura galega neste século con especial atención ao mundo das comunicacións que nas redes sociais. Así traballáronse temas moi actuais, de grande interese para o alumnado como as redes sociais, a revolución do "tradi", os videoxogos ou a ciencia, entre outros.

No 1º trimestre desenvolveuse a 1ª fase, na que os centros traballaron de xeito colaborativo na realización da maioría dos contidos que ían aparecer no blog. Atendeuse tanto á coordinación con outros proxectos nos que xa estaban a participar como no desenvolvemento de novas liñas de actuación docente arredor.

A 2ª fase iniciouse cunha presentación virtual o 1 de febreiro e desenvolveuse ata o 22 en que se realizou a clausura, de forma presencial no IES Lucus Augusti. Na 3ª





fase, o alumnado entregou os traballos realizados para a avaliación docente e os centros enviaron as mellores producións que logo se publicaron na canle de YouTube do programa.

Desenvolvéronse as seguintes actividades comúns en todos os centros:

- Participación dunha representación na inauguración oficial (telemática).
- Acto de inauguración no ámbito do centro ou aula
- Elaboración do vídeo de tema do centro
- Participación no *Galicia por Diante* co tema de centro
- Videoconferencia co director, a lingüista e a presentadora do programa *Dígocho eu!* en 8 centros
- Encontro presencial con Carlos Amado e Esther Estévez do programa *Dígocho eu!* en catro centros, un de cada provincia
- Elaboración individual ou en grupo un *Dígocho eu!* na materia de Lingua Galega e Literatura, realizada por todo o alumnado
- Elaboración individual ou en grupo unha pílula informativa en vídeo ou un programa de radio de contido académico noutra das materias, realizada por todo o alumnado
- Realización de tres gravacións individuais de reflexión sociolingüística, por parte de todo o alumnado
- Realización dunha enquisa sociolingüística con formularios diferenciados para cada colectivo: alumnado, nais e pais, profesorado e persoal de administración e servizos.
- Acto de clausura no nivel do centro ou aula. Nalgúns dos centros o día da clausura realizaron un concerto

Ademais, cada centro desenvolveu o seu propio plan de actividades, que foi máis ou menos ambicioso dependendo da participación da comunidade educativa de cada un deles. Salientan as seguintes:

- Amor a moreas (repártense tarxetas, nelas póñense citas ou mensaxes de amor non dirixidas a unha persoa concreta e logo con elas faise un gran corazón colaxe na entrada do centro);
- biografías lingüísticas;
- concursos (As palabras do noso centro, desafíos matemáticos, palabra agochada, de pistas (deportistas galegos), Pasagalego ou variantes (Pasapataca en Coristanco, Pasapalabra científico), Roteiro (trivial galego), A palabra do día, Kahoots sobre temas diversos...)



- conferencias e faladoiros con persoeiros (das ciencias, das artes con especial atención á literatura, do deporte, da economía, das redes sociais, veciños maiores...)
- contacontos (recuncho contador, contacontos na biblioteca, contacontos en aulas de alumnado máis pequeno...)
- Disco-Romaría Galega (baile nas pistas deportivas)
- Exposicións (de instrumentos tradicionais, das orixes da literatura infantil e xuvenil en galego, de matemáticas/os ao longo da historia, de demografía local, de artistas plásticas, de poesía galega, de carteis publicitarios sobre a localidade do centro, de galicismos no galego que entraron a través do Camiño de Santiago, do viño como produto singular do concello do centro, de caligramas, da historia da lingua galega, de debuxos do alumnado, da situación actual do galego...)
- Filloando (unha filloa a cambio dunha conversa)
- Fuxe do laboratorio (scape room)
- Galeoke. Musigal (escolla da mellor canción en galego de 2021). Recreos musicais
- Lingua de cores (píntase o chan dos patios con palabras, frases e debuxos de cores relacionados coa lingua galega)
- Obradoiros (de física e/ou química, de pandeireta, de regueifas, de chapas, de tatuaxes, de instrumentos de música tradicional, papiroflexia, de teatro de sombras, de baile galego, de xogos tradicionais, de reportaxe xornalística, electromagnetismo, robótica e impresión 3D, pulseiras con farrapos, de cartonaxe, de igualdade...)
- Palabras ao espazo (foguetes con palabras realizadas en lettering que se lanzaba todos os días no primeiro recreo)
- Palabras encadeadas
- Pero ti que inventas! (Xogo co cubestory para crear historias)
- Photocall como soporte de diversas actividades dinamizadoras
- Primeiras citas (cinco minutos conversando cunha cita aleatoria)
- Programación especial da radio do centro
- Refrás (reconstrución, adiviñar a continuación, exposición de refrás por temáticas).
- Representación teatral de escenas cotiás en clave de comedia
- Roteiro lingüístico polos arredores do colexio.
- Stickers dos 21
- Vocabulario ilustrado galego-inglés
- Xogo de cifras e letras
- Xogo de mesa Ti non es de aquí





O desenvolvemento do programa a través do **blog 21 Días co Galego e +** onde se publicaron, unha vez revisados e editados, os contidos condutores do programa elaborados case na súa totalidade polos centros participantes.

Ao longo dos 21 Días e con posterioridade, utilizáronse as contas das redes sociais asociadas ao programa para a súa dinamización en Internet (no apartado da memoria correspondente dáse conta polo miúdo do comportamento nas diferentes redes sociais).

Con posterioridade á finalización das tres semanas de programa, os centros entregaron os mellores vídeos realizados polo seu alumnado.

En canto ao asesoramento, este ano, volveuse á presencialidade nos centros, que se combinou con formas de coordinación non presencial.

#### Formas de coordinación presencial

- Reunión presencial con cada centro no 1º trimestre do curso para explicarlle ao EDLG, ao Departamento de Lingua Galega, a un membro do equipo directivo e a quen quixese asistir as condicións de participación no programa e o seu funcionamento básico.
- Visita ao centro durante a implementación dos 21 Días co Galego e + de Pilar Ponte, coordinadora pedagóxica do programa e de Roxelio García, encargado da xestión

#### Formas de coordinación virtual

- Reunión virtual de coordinación inicial na SXPL con asistencia de: o Secretario Xeral de Política Lingüística, Valentín García Gómez, da Subdirectora Xeral de Planificación e Dinamización Lingüística, María Elvira Casal García, da Coordinadora Central dos EDLG, Isabel Gil Gil, das coordinadoras provinciais dos EDLG, da persoa coordinadora de cada un dos centros, de Pilar Ponte, coordinadora pedagóxica do programa e de Roxelio García, encargado da xestión do programa.
- Creación dun grupo de Whatsapp das persoas coordinadoras dos diferentes centros para os avisos, as solucións de dúbidas e o intercambio de pareceres. Conversas a través de Whatsapp e teléfono varias veces á semana coas diferentes persoas coordinadoras ao longo da preparación previa e no desenvolvemento das tres semanas centrais do programa.
- Reunión en liña de valoración final coa asistencia do Secretario Xeral de Política Lingüística, as coordinadoras central e territoriais dos EDLG, da persoa coordinadora de cada centro, de Pilar Ponte e de Roxelio García, coordinadores do programa.





Segundo as memorias realizadas polos centros educativos participantes, podemos sinalar os seguintes beneficios xerais tras a súa implementación:

### **No plano lingüístico**

- Aumento da fluidez na comunicación oral formal e coloquial en lingua galega de todos os colectivos participantes
- Posta en valor dos trazos dialectais propios
- Maior coñecemento consciente da realidade lingüística a través das reflexións persoais e colectivas sobre a situación das linguas en Galicia e sobre as repercusións dun uso activo do galego.
- Vinculación de experiencias innovadoras co uso da lingua galega

### **No plano curricular**

- Participación do alumnado en tarefas que permiten atravesar o currículo de maneira transversal.
- Achegamento á cultura galega actual e histórica e, particularmente, á da comarca do centro.
- Maior vivencia do mundo artístico galego, especialmente da música, tanto na recepción como na produción artísticas.
- Descuberta de contas de divulgación nas redes sociais

### **no plano pedagóxico**

- Creación de sinerxías no traballo do profesorado, en moitos casos por primeira vez, que, segundo información de anteriores edicións, tenden a ter continuidade
- Creación ou aumento de colaboracións entre os EDLG e os diferentes grupos de traballo dos centros
- Incorporación dunha dimensión dixital das actividades educativas, como medio para a súa transcendencia fóra da aula na que se producen e mesmo fóra do ámbito do centro
- Participación do alumnado en tarefas colaborativas e cooperativas nas que todas as persoas son importantes
- Achegamento de xeito lúdico e menos tradicional ás materias curriculares, especialmente ás do ámbito científico-tecnolóxico

### **No plano emocional**

- Vinculación de experiencias positivas co uso da lingua galega



- Creación dun ambiente ilusionante e de socialización positiva
- Fortalecemento dos nexos de unión da comunidade educativa

O programa xestionouse oa través do **blog 21 Días co Galego e +** con enderezo web <https://blogs.xunta.gal/21diascogalegoemais/> Recóllense na seguinte táboa os datos máis salientables en cada unha das redes sociais. As cifras son satisfactorias se temos en conta que a vida real destas contas se limita a tres ou catro semanas ao ano e que se trata dun programa educativo.

<b>Páxina de Facebook</b>	Audiencia 1062 persoas
	Ata 9521 persoas de alcance en publicación durante os 21 Días
	26 vídeos publicados directamente na rede social (a eles hai que sumar as ligazóns aos vídeos da conta de YouTube)
	87 publicacións
<b>Conta de Instagram</b>	830 seguidores
	271 publicacións (75 novas)
<b>Conta de Twitter</b>	413 seguidores
	149.250 (95.620 impresións nesta edición)
	615 publicacións
<b>Conta de YouTube</b>	85.295 reproducións (16.138 nesta edición)
	3.054 horas de visualización (474 nesta edición)
	311 vídeos
	40 listas de reprodución
	381.520 impresións
	29,8 % de audiencia menor de 24 anos*
	65,9 % da audiencia son mulleres
199 subscritores	
<b>Conta de TikTok</b>	123 seguidores
	538 me gusta no perfil
	6.808 reproducións

En canto á presenza do programa nos medios de comunicación enerxistas foi maior que na edición precedente grazas á colaboración co *Galicia por Diante* e co *Dígocho eu!*



Con todo, na prensa falaremos dun menor impacto que podemos atribuír a dúas causas no momento da implementación dos 21 Días: non houbo inauguración presencial que fora o principal foco de atracción nas edicións anteriores; e os centros non puideron desenvolver actos públicos e os medios tampouco podían acceder aos centros.

Porén, o programa estivo máis presente que nunca na sociedade como na edición anterior, grazas á sección diaria no programa *Galicia por Diante* da Radio Galega. Este espazo diario dun cuarto de hora de duración, nalgún caso máis, serviu para achegar cada xornada os diferentes centros participantes e os traballos que estaban a realizar. Outro factor que aumentou a presenza social do programa foi a emisión de catro vídeos especiais no *Dígocho eu!* correspondentes coas visitas a un centro de cada provincia.

Xa que logo, pódese falar dunha situación irregular cun alcance moito maior e constante no tempo grazas á colaboración dos medios de comunicación públicos.

## 5 Programa Lingua rodada

Iniciativa promovida pola Secretaría Xeral de Política Lingüística coa finalidade de potenciar o uso e a valoración positiva do galego entre as xeracións máis novas, desenvolvida no curso 2019-2020. Este programa é unha homenaxe a Chano Piñeiro, un dos pioneiros do cinema galego, no XXV aniversario do seu pasamento. En 2020 tamén se fan 35 anos da primeira emisión da TVG, que comezou en xullo de 1985 coa súa curta *Mamasunción*.

Participou alumnado de 12 a 17 anos dos centros de titularidade da Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades, de educación secundaria (ESO, 1º de bacharelato, formación profesional básica e ciclos formativos de grao medio) e ensinanzas especiais de grao medio que participou con vídeo-relatos de ata 1:30 m de duración, gravados con aparellos móbiles, que plasmaron a esencia da terra galega: a fala, a xente, costumes, lendas, paisaxes, patrimonio, historia etc.

A 1ª fase iniciouse cunha proba de selección aberta (*casting*) na que se elixiron os tres mellores vídeo-relatos enviados polos centros. O prazo de inscrición foi do 10 de xaneiro ao 3 de febreiro (ampliouse ata o 21 de febreiro), e o de envío dos traballos, do 4 de febreiro ao 4 de marzo de 2020.

Datos de participación	Curtametraxes preinscricións: 47 Curtametraxes recibidas: 27, correspondentes a 15 centros
Curtas finalistas	<i>Terra branca</i> , do IES Terra de Trasancos, Narón



	<i>Sabela</i> , do IES A Cachada, Boiro (A Coruña)
	<i>Saudade</i> do IES O Ribeiro, Ribadavia (Ourense)
Curta gañadora	<i>Saudade</i> do IES O Ribeiro, Ribadavia (Ourense)

Na 2ª fase, estes grupos recibiron un obradoiro de 3 h consistente na aplicación de técnicas na dirección e na narración da obra final. Os relatores foron Rubén Riós (director e actor de cinema) e María Canosa (escritora). Realizouse de forma presencial no IES do Ribeiro o 12.03.2020 e no mes de maio, en liña no IES A Cachada e no IES Terra de Trasancos. Posteriormente, os centros volveron entregar a súa curta e saíu elixido como gañador o **IES do Ribeiro, Ribadavia**.

No curso 2021-2022, realizouse a 3ª fase, aprazada pola covid. Segundo as bases, o alumnado do IES do Ribeiro, participante na obra gañadora, tivo a oportunidade de rodar un novo vídeo, *A voz das nosas* (<https://www.youtube.com/watch?v=cIGHMZYCRcA>) co equipo de profesionais do audiovisual de Claqueta Coqueta, ás ordes do director Rubén Riós, e asistiu á súa presentación no Festival de Cans, o 19 de maio.

## 5 Proxectos de materiais para as aulas hospitalarias

No curso 2018-2019, a SXPL entregou tres maletas viaxeiras con libros de lectura en galego que lle solicitaran á coordinadora territorial da Coruña as profesoras da unidade de atención pediátrica do Complexo Hospitalario Universitario Arquitecto Marcide de Ferrol, do Complexo Hospitalario de Lugo e do de Ourense. Para deseñar as dúas últimas contouse coa colaboración desinteresada do IES de Leixa.

No curso 2020-20201, unha vez que a pandemia o fixo posible, entregáronse catro maletas máis para as aulas hospitalarias restantes (dúas da provincia da Coruña e dúas da de Pontevedra). A SXPL colaborou na creación da Saqueta Emocional do Hospital, un proxecto de innovación educativa para o benestar emocional da infancia hospitalizada que ten como finalidade o deseño de material didáctico para fomentar o recoñecemento, identificación e a expresión das emocións da infancia e da adolescencia hospitalizada. O obxectivo é crear ferramentas innovadoras educativo-sanitarias; deseñar material de xogo; atender á diversidade do alumnado; e fomentar e dinamizar a lingua galega e a igualdade de xénero. Está elaborado polas mestras das aulas hospitalarias do CHOU de Ourense, Montserrat Otero; do HULA en Lugo, Margarita Agruña; e do Complexo Hospitalario Universitario de Ferrol, Pilar Porta; e coordinado por esta última.



O proxecto, que se presentou o 13 de maio de 2021 no CFR de Ferrol, contou coa colaboración do IES de Leixa de Ferrol na elaboración dos diversos materiais; do CFR de Ferrol, que achegou unha axuda económica para este; e da coordinadora territorial da Coruña, que revisou lingüisticamente todo o proxecto e serviu de enlace coa Secretaría Xeral de Política Lingüística.

O grupo de traballo creou un portafolio educativo da aula no que os nenos poden falar sobre o que senten no seu proceso (**Emocións a esgalla**); o **mandil sentimental**, no que pegar etiquetas das distintas emocións (tristura, alegría ou enfado..) e especificar como se atopan ese día; o **labirinto das emocións**, para falar de distintas situacións coas que se van atopando ó longo da estadia hospitalaria (o labirinto), e como enfrontalas; o **dicionario estrafalarario hospitalario**, co que traballar conceptos relacionados co hospital como cirurxián ou bisturí e a emocionalidade; os **dados hospitalarios** e o **dominó do hospital**, nos que tamén tocan con xogos distintos esas emocións, para axudarlles aos nenos e nenas a falar do que lles pasa. Con estes materiais, poden traballar as emocións e a súa relación coa enfermidade, o malestar ou as súas vivencias nos centros hospitalarios. O continente é unha saqueta rotulada organizada para gardar todo o material.

## 6 Xornada InquEdu

No curso 2018-2019 realizouse a Xornada InquEdu (concibida como xeira de confraternización e intercambio). A SXPL aboou os buses e a Fundación Galicia Sustentable organizou o evento. As coordinadoras seleccionaron para participar os seguintes centros con proxectos premiados ou innovadores (catro deles, participantes no programa 21 días co galego e +):

- IES A Cachada (PIDL)
- IES Maximino Romero + IES Marco Do Camballón (PIDL)
- IES Carlos Casares (PIDL)
- CEIP Labarta Pose (NTC!)
- IES Francisco Daviña Rey (21 días co galego e +)
- IES Pontepedriña (21 días co galego e +)
- IES Antón Alonso Ríos (21 días co galego e +)
- IES Ramón Otero Pedrayo (21 días co galego e +)

No curso 2019-2020 estaba previsto realizar a xornada o 28 de xuño, como un agasallo para os centros de 21 días co galego e +, pero finalmente non foi posible, por ser unha gran concentración de persoas co consecuente risco para a saúde. Nos  cursos 2020-2021 e 2021- 2022, non se programou esta xornada, por causa da situación sanitaria.



## 8 Programa ReTransmite

Iniciativa destinada ao alumnado de educación secundaria e bacharelato dos centros de ensino público de Galicia, que busca propiciar un diálogo interxeracional en galego e sobre o galego e ten como obxectivo fomentar o uso do galego entre a mocidade e aumentar nela -e no conxunto da poboación- a imaxe positiva da lingua, ao relacionala coas novas formas de comunicación.

Desenvolveuse no curso 2019-2020 e participaron os seguintes centros:

- A Coruña: IES Plurilingüe Maruxa Mallo, Ordes e IES Campo de San Alberto, Noia
- Pontevedra: IES de Barro, Barro e IES Plurilingüe Pintor Colmeiro, Silleda
- Lugo: CPI Plurilingüe Virxe do Monte, Cospeito
- Ourense: IES Carlos Casares, Viana do Bolo

A selección realizárona as coordinadoras provinciais. Elixiron centros non urbanos para contar cunha boa calidade na lingua oral dos vídeos; a experiencia audiovisual non se considerou imprescindible, aínda que se tivo en conta que fosen equipos serios e traballadores para garantir un bo resultado e optimizar os recursos.

O programa iniciouse en outubro de 2019 cun obradoiro presencial de produción e edición de vídeo de dúas horas de duración para o profesorado e alumnado en cada un dos centros. Posteriormente, os titores realizaron un servizo de asesoramento para que o alumnado e profesorado puidese realizar os produtos audiovisuais. Deseguido, instalouse en cada centro un espazo a modo de *set* de TV, o espazo ReTransmite, onde o alumnado, co asesoramento do equipo de profesorado participante, realizou programas de TV e gravou o material audiovisual para eles. Era unha especie de "miniplató" que visitarían persoas de idade (nais, pais, avoas, avós, tías, tíos, amigas, amigos...) para falaren en galego e do galego coa xente nova e tamén do mundo que lles tocou vivir a uns e outros.

As pezas foron gravadas con tecnoloxías móbiles (teléfonos ou tabletas), cos formatos de pílula informativa e de *flashmob* e unha duración máxima de cinco minutos. Estas entrevistas interxeracionais sobre a lingua e a cultura galegas debían facer especial fincapé en salientar, a través do guión e graficamente, palabras, expresións e curiosidades arredor da lingua que se vaian xerando nas conversas.

As obras participaron nun pequeno concurso. Por pedimento dos centros, o prazo para as presentaren ampliouse ata o 20.02.2020. Varias presentaban versións de



música con dereitos de autoría, a pesar de que os titores insistiran en que non era legal e non optaron a premio. Por mor da pandemia, os galardóns entregáronse no curso 2020-2021:

Modalidade de <i>flash mob</i>	<i>Trap-allada cifrada</i> , do CPI Virxe do Monte, Cospeito (Lugo)
Modalidade de pílula informativa	<i>Dona Dorinda: Silleda – Habana – Vigo. Unha galega do século XX</i> , do IES Pintor Colmeiro, Silleda (Pontevedra)

## 9 Programa de obradoiros e Certame de Regueifa de Sanxenxo

No curso 2018-2019, os rapaces e rapazas de segundo da ESO dos IES de Vilalonga e de Sanxenxo e do Colexio Abrente realizaron, co patrocinio da SXPL 6 obradoiros de regueifa impartidos no mes de abril co obxectivo de fomentar o uso oral da lingua galega e de achegarse á poesía a través da improvisación tradicional en verso. O 11.04.2019, 150 estudantes participaron no I Certame de Regueifas que se desenvolveu no Auditorio Emilia Pardo Bazán de Sanxenxo. Josinho e Lupe Blanco, o monitor e a monitora dos obradoiros e membros do xurado, realizaron as presentacións e propuxeron os xogos cos que o alumnado amosou as habilidades adquiridas.

No curso 2019-2020, os centros solicitaron por segunda vez a colaboración da SXPL, que xa estaba prevista no orzamento. Porén, nin o certame nin os obradoiros se chegaron a realizar por causa da pandemia. A iniciativa non se desenvolveu tampouco no curso 2020-2021 nin no 2021-2022.

## 10 Programa Igual son

Os concellos de Ames, Ribeira, Boiro, Redondela, Pontearreas, Burela, Ourense e Ribadavia acolleron no curso 2019-2020 o programa Igual son, con diferentes obradoiros, entre eles os de Contos do dereito e do revés para a igualdade destinados a nenos e nenas de 4 a 9 anos, de danza para a igualdade destinados a alumnado da ESO, e de Voces violetas para as familias. As coordinadoras colaboraron na difusión da iniciativa.

## 11 Programa Illas Encantadas

Actuación musical prevista para 1.000 estudantes de 5º e 6º de primaria e 1º e 2º da ESO, escolarizados nos concellos aos que pertencen as Illas Atlánticas (Ribeira, Vi-



lagarcía, Bueu e Vigo) co fin de promover a candidatura do Parque Natural das Illas Atlánticas *a patrimonio da humanidade*. O alumnado interpretaría, en clave ambiental, a canción *Bella Ciao* adaptada ao galego polo profesor Ramón Bermejo. Estaba prevista para o mes de abril do curso 2019-2020, mais non puido chegar a cabo pola crise sanitaria.

## ÁMBITO: XORNADAS

### 1 Xornada do Día das Letras Galegas

O CAFI e a SXPL, coa colaboración das coordinadoras dos EDLG, organizan unha xornada anual de formación para o profesorado, co obxectivo de dotalo de recursos para difundir entre a comunidade educativa a figura homenaxeada no Día das Letras Galegas. Preséntanse as exposicións e guías didácticas premiadas no Concurso-exposición das Letras Galegas e outros materiais creados polos EDLG dos centros e especialistas e investigadores imparten relatorios ou coinferencias.

A función do asesor do CAFI e das coordinadoras central e territoriais (en especial a da provincia da Coruña) consiste na selección dos relatorios de centros con experiencias interesantes, na escolla de especialistas para impartir as conferencias, nos contactos con estes, na selección da data e, no caso de ser presencial, na selección da data e na preparación dos materiais para entregar e na participación nas tarefas o día da actividade. Desde o inicio da pandemia realizouse de forma virtual, para evitar riscos, en varias sesións de tarde.

No curso 2019-2020, planificouse a iniciativa, que estaría dedicada a Ricardo Carvalho Calero, pero non se chegou a desenvolver por mor do confinamento.

No curso 2020-2021 organizouse a VII Xornada do Día das Letras Galegas. Xela Arias. As sesións formativas desenvóléronse de maneira virtual nas tardes do 22 e 29 de abril e mais do 5 e 13 de maio. [Programa](#).

No curso 2021-2022, desenvolveuse a VIII Xornada do Día das Letras Galegas. Florencio Delgado Gurriarán, de forma virtual, os días 3, 4, 5 e 11 de maio de 2022. A través de relatorios e de experiencias de traballo dos equipos de dinamización da lingua galega de diversos centros educativos, a actividade achegoulle a figura do autor homenaxeado ao profesorado encargado de divulgar a súa obra entre o resto da comunidade educativa. A xornada presentouse no local do CAFI. [Programa](#).

### 2 Webinarios do Día da Ciencia en Galego



No curso 2020-2021 Igaciencia organizou, coa colaboración da SXPL, a conferencia virtual *Só a ciencia nos rescatará da pandemia*, o 16 de novembro de 2020, para celebrar o Día da Ciencia en Galego e destinada, en especial, ao alumnado de 4º da ESO, bacharelato e ciclos formativos da rama sanitaria de formación profesional e ao seu profesorado. A relatora foi Sonia Villapol, científica galega que realiza o seu labor no Centro Médico de Texas (Houston, EE UU) e que forma parte do Equipo de Investigación Internacional da COVID-19. Inscribíronse 87 centros, 65 públicos e 22 privados (estes últimos con conexión por streaming). Alumnado total: 5.919, entre públicos e privados. As coordinadoras central e territoriais participaron na organización e difusión da iniciativa.

No curso 2021-2022, Senén Barro Ameneiro impartiu o 2 de novembro de 2021 a videoconferencia *Poden pensar as máquinas?*, organizada por Igaciencia coa colaboración da SXPL.

### **3 Novembro estelar, de Estíbaliz Espinosa**

Entrevista virtual (13 de novembro) entre Begoña Vila Costas (astrofísica que traballa co telescopio James Webb da NASA) e Estíbaliz Espinosa, que estivo no Planetario da Coruña, emitida en *streaming*.

### **3 Xornada Aulas dixitais de Coca-Cola**

No curso 2020-2021, a Empresa Coca-Cola co apoio da SXPL, organizou, no marco do Concurso Novos Talentos, a Xornada Aulas Dixitais, consistente en dous obradoiros en liña de formación do profesorado, impartidos o 4 e o 5 de febreiro de 2021. No primeiro, o escritor Mario Regueira compartiu as técnicas da narrativa nos últimos cincuenta anos e trasladoulle ao profesorado asistente estratexias para facer os textos máis atractivos, lúdicos e capaces de mesturarse con outros xéneros e eidos artísticos. O segundo correu a cargo da escritora e xornalista Rosa Aneiros, que realizou a súa intervención a través de contidos centrados na estimulación lectora e creativa do alumnado e baseados na súa propia experiencia literaria. No 2021-2022, non se realizou.

### **4 Xornada de normalización lingüística de Ferega**

Xornada de Normalización Lingüística aberta tanto a docentes de centros públicos como concertados e privados, organizada por Ferega, coa colaboración da SXPL. Esta data adoita ser a primeira ocasión do curso escolar en que se analiza a figura elixida pola RAG para lle render homenaxe nas Letras Galegas.



Como dispoñen da información correspondente ás memorias e proxectos de fomento, as coordinadoras asesoran a Charo Baleirón, coordinadora de innovación educativa de Ferega, e procuráranlle iniciativas, en especial dos centros concertados, para presentar na

Curso 2019-2020. O 29.11.2019, realizouse no Consello da Cultura Galega (CCG) a XV Xornada de Normalización Lingüística de Ferega. [Ligazón](#).

Curso 2020-2021. A XVI Xornada de Normalización Lingüística de Ferega realizouse o 26.11.2020. Esta actividade desenvolveuse pola vía dixital, debido aos efectos da covid-19. Centrouse nas posibilidades que ofrecen museos como o Mupega, en experiencias innovadoras dos colexios e na entrega dos Premios Irmáns Reboiras á mellor iniciativa virtual de fomento do galego realizada durante o confinamento. [Ligazón](#).

Curso 2021-2022. O 26.11.2021, realizouse a XVII Xornada de Normalización Lingüística de Ferega no Consello da Cultura Galega. [Programa](#).

## 2 Xornadas de toponimia no ensino

O Servizo de Normalización Lingüística de Ames, co apoio da SXPL, organizou no curso 2019-2020 unhas xornadas para docentes dos centros de educación infantil, primaria e secundaria deste concello, co fin de pór en valor a toponimia como recurso didáctico e ferramenta dinamizadora. Desenvolvéronse no Pazo da Peregrina os días 18, 19 e 30 de setembro de 2019. O profesorado participante obtivo un recoñecemento de 16 horas de formación. [Programa](#).

## 3 Xornadas Calviño

As xornadas, organizadas no curso 2019-2020 polo IES Arcebispo Xelmírez I coa colaboración da SXPL e homologadas polo Centro Autonómico de Formación e Innovación (CAFI), desenvolvéronse neste centro durante o 3, 4 e 5 de marzo de 2020.

Ademais dunha mesa redonda sobre o programa 21 días co galego e +, difundíronse algunhas das experiencias de normalización e dinamización lingüística máis destacadas dos últimos anos e participaron, entre outros, os seguintes docentes: Ana Moreiras, que presentou o relatorio Mirando polo galego do futuro. Cine con Olloboi e Robótica con STARgal; Valentina Formoso, Equipando a lingua; Carlos Negro, con Versos que tiran da lingua; Bernardo Penabade explicou o Modelo Burela e Sechu Sende, Regueifesta: improvisando o camiño da lingua e a música. [Programa](#).

## ÁMBITO: TIC



## 1 Divulgación de recursos didácticos e experiencias positivas de dinamización da lingua galega no Portal da Lingua Galega, o web da SXPL

As coordinadoras informan os EDLG das novidades salientables do Portal e contribúen á difusión de recursos e iniciativas nos centros. Así mesmo, procuran recursos para publicar no web e no Boletín da SXPL.

Ao longo dos cursos 2016-2017 e 2017-2018 realizouse un estudo da organización destes no Portal para procurar unha clasificación máis operativa e en 2018-2019, Amtega reestruturouno. Logo de realizar suxestións a respecto do deseño novo da sección dos EDLG, as coordinadoras reetiquetaron os recursos existentes para os novos botóns (NEAE, Educación infantil e primaria, Educación secundaria e bacharelato, Ensinanzas especiais, Tamén che interesa, Programas, Convocatorias e formación etc.). Unha parte deste labor asumírona as das provincias de Lugo e de Ourense, por teren menos carga de traballo coas memorias de fomento.

### Curso 2019-2020

Ámbito	RECURSOS ELABORADOS NOS CENTROS EDUCATIVOS Total: 537	OUTRAS INICIATIVAS
MATERIAL PARA O WEB DA SXPL Espazo dos EDLG	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Novidades (64)</li> <li>- Recursos didácticos (19)</li> <li>- Publicacións (8)</li> <li>- Audiovisuais e música (43)</li> <li>- Blogs e recursos na rede (8)</li> <li>- Iniciativas de dinamización (35)</li> <li>- Datas sinaladas (99)</li> <li>- Día das Letras Galegas (58 de centros, 3 exposicións, 1 documento relacionado, 3 ligazóns relacionadas)</li> <li>- FP (8)</li> <li>- NEAE (9)</li> <li>- Ensinanzas de réxime especial (11)</li> <li>- Infantil e primaria (82)</li> <li>- Secundaria e bacharelato (93)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- PIDL: 5 do curso 2018-2019. 0 do curso 2019-2020 (polo covid-19 non hai gañadores)</li> <li>- Programas (7)</li> <li>- Tamén che interesa (2)</li> <li>- Convocatorias e formación (14)</li> </ul>

### Curso 2020-2021

Ámbito	RECURSOS ELABORADOS NOS CENTROS EDUCATIVOS	OUTRAS INICIATIVAS
--------	--	--------------------



	<b>Total:</b>	
MATERIAL PARA O WEB DA SXPL Espazo dos EDLG	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Novidades (164)</li> <li>- Recursos didácticos (38)</li> <li>- Publicacións (11)</li> <li>- Audiovisuais e música (73)</li> <li>- Blogs e recursos na rede (1)</li> <li>- Iniciativas de dinamización (66)</li> <li>- Datas sinaladas (101)</li> <li>- Día das Letras Galegas (34 de centros, 4 exposicións, 1 formación, 12 recursos)</li> <li>- FP (15)</li> <li>- NEAE (37)</li> <li>- Ensinanzas de réxime especial (15)</li> <li>- Infantil e primaria (104)</li> <li>- Secundaria e bacharelato (101)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- PIDL: curso 2020-2021 pendentes de publicación os 5 gañadores</li> <li>- Programas (0)</li> <li>- Tamén che interesa (1)</li> <li>- Convocatorias e formación (17)</li> </ul>

### Curso 2021-2022

<b>Ámbito</b>	<b>RECURSOS ELABORADOS NOS CENTROS EDUCATIVOS</b>	<b>OUTRAS INICIATIVAS</b>
MATERIAL PARA O WEB DA SXPL Espazo dos EDLG	<b>Total:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Novidades (167)</li> <li>- Recursos didácticos (19)</li> <li>- Publicacións (13)</li> <li>- Audiovisuais e música (77)</li> <li>- Blogs e recursos na rede (4)</li> <li>- Iniciativas de dinamización (63)</li> <li>- Datas sinaladas (116)</li> <li>- Día das Letras Galegas (43 de centros, 2 exposicións, 1 formación, 6 recursos)</li> <li>- FP (9)</li> <li>- NEAE (12)</li> <li>- Ensinanzas de réxime especial (11)</li> <li>- Infantil e primaria (99)</li> <li>- Secundaria e bacharelato (73)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- PIDL: Sen actualizar curso 2020-2021 pendentes de publicación os 5 gañadores</li> <li>- Programas (0) Sen actualizar</li> <li>- Tamén che interesa (2)</li> <li>- Convocatorias e formación (23)</li> </ul>

O incremento de publicacións nos dous últimos cursos foi notable. Cómpre ter en conta que os recursos que aparecen nos botóns dos niveis educativos (parte deles creados recentemente: Infantil e primaria, Secundaria e bacharelato, Ensinanzas especiais) adoitan estar tamén noutros (audiovisuais e música, publicacións, novidades...) e non supoñen un incremento. Porén, tamén resulta evidente que os





centros durante a pandemia, e en especial durante o período de confinamento, responderon ao pedimento das coordinadoras para que lles enviasen recursos para o portal, materiais que lles servisen de axuda a outros centros nesta situación excepcional. Así mesmo, tamén realizaron moitas máis actividades apropiadas para publicar nas redes e, consecuentemente, no web da SXPL.

Entre os recursos publicados na sección dos EDLG, ocupan un lugar moi salientable os relacionados co Día das Bibliotecas, Día da Ciencia, co Día Europeo das Linguas, co Día de Rosalía, co Día da Lingua Materna e sobre todo co Día das Letras Galegas.

### ÁMBITO: **Divulgación das actuacións dos EDLG nos medios**

As coordinacións central e territoriais proporcionan información relativa ás actividades dos EDLG para divulgar na rede e nos medios de comunicación.

### ÁMBITO: **Publicacións**

As coordinadoras colaboraron para que a SXPL publicase diversas iniciativas dos centros. A coordinadora central realizou a revisión da maioría destes:

#### Curso 2019-2020:

- *O meu paso polo quirófano* para as escolas hospitalarias. Álbum ilustrado que ten como obxectivo axudarlles ás rapazas e aos rapaces hospitalizados a pasar polo tronso dunha intervención cirúrxica. A SXPL apoiou esta iniciativa de dúas profesionais do Complexo Hospitalario Universitario de Ferrol: Pilar Porta Rodríguez (docente da aula hospitalaria deste centro) e Esther Moreno López (especialista en Anestesia). [Máis información.](#)

Realizouse unha edición de exemplares para distribuír en todas as aulas hospitalarias, aínda que parte delas non os recibiron aínda por causa da pandemia. A presentación do álbum ilustrado realizouse en Ferrol o 06.03.2020. Tamén se conseguiu publicala en versión dixital.

- *Unidade didáctica Ricardo Carvalho Calero*, de Belén Rodríguez, Charo Baleirón e Marta Domínguez. Publicada por Ferega coa colaboración da SXPL (mediante a compra de exemplares). [Ligazón.](#)
- Unidades didácticas sobre Carvalho Calero, froito do convenio entre a AGAL e a SXPL. Foron publicadas en versión dixital, en galego e portugués, tras a revisión lingüística da coordinadora central. [Ligazón.](#)

#### Curso 2020-2021





- *Cadernas de Olloboi*, documental sobre os 10 anos de historia deste festival, financiado polo Fondo Xacobeo 2021. Estreouse no Olloboi 2021.
- *A Compostela de Scórpio. A Compostela de don Ricardo Carvalho Calero* de Xosé Ramón López Boullón, editado coa colaboración da Xunta de Galicia, con versión física e dixital.
- *Cantando a Carvalho Calero*, libro-disco do profesor José Luis Fernandez Carnicero coa colaboración do Grupo Agualevada, editado coa colaboración da Xunta de Galicia, con versión física e dixital.

#### Curso 2021-2022

- *Pedagoxía hospitalaria. Atención educativa na contorna pediátrica*, de María Elena Sobrino Fernández, docente na aula hospitalaria do CHUS. Editado coa colaboración da Xunta de Galicia, con versión física e dixital.
- *Gramática xeroglífica* manual e solucionario en formato físico e dixital, de Carlos Luis Medrano Martínez, docente e coordinador do EDLG do CPR Fogar de Santa Margarida da Coruña.
- *Pianotelling*, de Elsa Muñiz. Álbum musical con 7 pezas para piano, que une literatura e música. Detrás de cada unha hai un microrrelato baseado nas vivencias da autora que adopta a forma dun caligrama. Xorde como un proxecto emocional, artístico e didáctico que fai a música clásica para piano moito máis descritiva e explicativa, e, polo tanto, accesible a todo tipo de públicos. Unha proposta de democratización do xénero clásico.
- *Peúgo, o calcetín melenudo*, de Jessica Rodríguez Piñero, mestra no CEIP de Cedeira en Redondela, álbum ilustrado infantil orientado a nenos e nenas entre os 5 e os 10 anos que trata desde a figura dun calcetín a problemática da violencia de xénero e os estereotipos de parella en lingua galega. Pretende achegarlles a familias, docentes e alumnado recursos e estratexias para abordar esta problemática social en lingua galega, para conseguir nenos e nenas implicados e con espírito crítico.
- *Es ti que cantas*, unidade didáctica dixital centrada na figura de Rosalía, elaborada por Rebordelos e a Fundación Rosalía de Castro, coa colaboración da SXPL.

### **ÁMBITO: Proxectos de actividades financiadas pola SXPL nos centros de ensino**

#### 1 Proxectos do Fondo





- O chineiro da tía María, Xandobela. 13 sesións de contacontos dirixidas a nenos e nenas de 3 a 8 anos e ás súas familias. É unha contada que emprega e adapta a técnica tradicional europea do "cantastorie", no que se mestura a narración de historias, as pinturas en grandes lenzos e a música cooperativa.
- Mulleres científicas: Isabel Zendal e Ánxeles Alvariño, Fátima Rodríguez Piña. 22 obradoiros centrados na biografía de Isabel Zendal e Ánxeles Alvariño nos que, coa realización de varios experimentos científicos, se abordan conceptos de microbioloxía e inmunoloxía desde un enfoque cómico-teatral.
- As andainas dos Monifates e don Gaiferos, Alberto Millán Betanzos, 5 actuacións presenciais dirixidas a un público familiar: un peculiar carromato tirado por dous músicos ambulantes, no que viaxan monicreques, que bailan ao son da música que interpretan, coñecen un peregrino e deciden percorrer con el o Camiño de Santiago.
- Faladoiros con Antía Yáñez, Antía Yáñez. 11 faladoiros coa autora Antía Yáñez, arredor dos seus libros e da igualdade, tema central en todos eles. En función das diferentes idades, ofrécense tres tipos de charlas: Plan de rescate: aventuras que poden vivirse nas escolas, nas que os nenos e as nenas con diversidade funcional poden ser heroes e heroínas. 8-12 anos. Be Water, que pretende fomentar a reflexión sobre o futuro, o ecoloxismo e as relacións sexo-afectivas dos e das adolescentes. 13-15 anos. Senlleiras, faladoiro acerca do machismo e da violencia de xénero, que pon especial fincapé na violencia psicolóxica + 16 anos.
- Poeta: Burbulla Educativa, Paloma Lugalde. 2 obradoiros con asistencia á representación. Actividades dirixidas a 4 clases de 1º E 2º de bacharelato e asistencia presencial á representación de *Poeta en Nova York*, teatro en galego que busca trasladar á nosa realidade as situacións e problemáticas presentes no texto e achegarnos ao pensamento do autor e a desigualdades sociais como a explotación á que é sometida a masa migratoria, a situación da muller ou a vulnerabilidade do colectivo LGTB.
- O mar no camiño e As aventuras da Vieira Migueliña no Camiño a Santiago, Fundación Fundamar. 10 obradoiros presenciais O mar no camiño, para a poboación infantil, e publicación material do conto *As aventuras da Vieira Migueliña no Camiño a Santiago*, coa finalidade de poñer en valor e dinamizar o patrimonio cultural e lingüístico de Galicia en torno ao sector pesqueiro vinculado co Camiño de Santiago a través da implicación dos centros educativos e todo tipo de entidades de protección á infancia (casas de familia, centros de acollida, centros de menores etc.





- O camiño da robótica, Átomos. 20 obradoiros de robótica e impresión 3 D en galego para a rapazada que se desenvolverá en diferentes concellos. Fai fincapé na tecnoloxía como futuro nas zonas menos poboadas do rural. Actividade dirixida aos últimos cursos de primaria.
- Tradición musical galega en feminino, Tanxugueiras. Unidade didáctica elaborada polas Tanxugueiras e titulada Tradición musical galega en feminino e 5 obradoiros nos que as artistas a poñen en práctica en centros de primaria, representando e cantando algunha destas manifestacións artísticas.
- Gamificación da colección A señorita Bubble e encontros literarios co alumnado, Leticia Costas. Actividade de gamificación dos libros cunha proposta de xogos e dinámicas interactivas cos personaxes. A dinámica dixital complétase con cinco encontros virtuais entre o alumnado e mais a autora.
- Dicionarios audiovisuais de ida e volta, Agareso. 5 obradoiros en aulas de institutos galegos que forman parte dun proxecto audiovisual dixital que amosa os camiños que compartimos con diferentes países e culturas a partir das historias de persoas que naceron neles e que agora viven connosco, en Galicia e en galego. co obxectivo de apreciar a diversidade e a diferenza, a solidariedade e a importancia da bidireccionalidade nas relacións Norte-Sur, e reduciros estigmas asociados á migración, co apoio do poder integrador das linguas.

As coordinadoras ocupáronse da selección dos centros, e Mariela Leis da xestión.

## 2 Exposición Martín de Padrozelos

No curso 2020-2021, o profesor Celeiro e a Asociación de Periodistas e Estudosos do Camiño de Santiago (APECSA elaborou, co financiamento da SXPL, unha exposición sobre o trobador Marín de Padrozelos, coa correspondente itinerancia.

No 1º trimestre do curso 2021-2022 elaborouse unha nova exposición para poder chegar a 11 centros. O proxecto incluíu un concerto do grupo A Quenlla. As coordinadoras ocupáronse da selección dos centros e Mariela Leis da xestión.

## **Compra de libros**

As coordinadoras realizaron a selección de libros destinados a compras realizadas pola SXPL e destinadas a centros educativos e outras entidades.

## **ÁMBITO: Colaboración con institucións e empresas**

### **1 Colaboración co Concello de Ourense no XI Certame Ouff Escola**



Certame anual dirixido aos centros de ensino públicos e privados, convocado polo Concello de Ourense coa colaboración da SXPL. Ten como obxectivos impulsar o uso do idioma galego entre a mocidade, coñecer a visión desta sobre a súa contorna sociocultural e fomentar a creatividade audiovisual e o traballo en equipo, nunha linguaxe atractiva para o alumnado, que contribúa a xerar un espírito crítico. Este certame pretende, así mesmo, potenciar o uso das tecnoloxías da información e da comunicación nos centros de ensino e crear un espazo de referencia para a mostra do audiovisual feito nas aulas. Resólvese no curso seguinte a aquel no que se convoca.

A SXPL colabora economicamente con esta actividade (aboa os buses para acudir á gala da entrega de premios etc.). Este ano formarán parte do xurado que avalía as curtas a coordinadora da área de Ourense Manoli Maseda e a coordinadora Mariela Leis, no canto de Gregorio Fernández. *Vid. supra.*

## **2 Encontros de teatro escolar e amateur do Concello de Bande con motivo das Letras Galegas**

A coordinadora territorial colabora na divulgación destes encontros organizados polo Concello de Bande en colaboración co CEIP Lourenzo Xocas e o IES Aquis Querquernis desta vila.

No curso 2018-2019, os XXIV encontros de teatro escolar e amateur do Concello de Bande desenvóléronse o 13, 14 e 15 de maio de 2019 con motivo das Letras Galegas. Por mor da pandemia non se realizaron os encontros nos  cursos 2019-2020, 2020-2021 e 2021-2022, aínda que pretenden retomalos.

## **3 Colaboración coa empresa Coca-Cola no Concurso de Novos Talentos de Relato Curto**

O Concurso Coca-Cola Novos Talentos de Relato Curto é unha iniciativa da Fundación Coca-Cola que conta coa colaboración da Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades da Xunta de Galicia, a través da Secretaría Xeral de Política Lingüística. Busca promover o desenvolvemento da expresión escrita e a lectura en lingua galega entre o alumnado de 2º da ESO, mais tamén quere ser unha oportunidade para darlle visibilidade social ás novas promesas da literatura galega. *Vid. supra.*

### 3 Obradoiros De aquí para alá en 4 centros educativos

Como parte do proxecto audiovisual De aquí para alá, as coordinadoras seleccionaron os centros para recibir estes obradoiros.



#### 4 Colaboracións coa empresa Feiraco nos premios do Concurso-Exposición Letras Galegas e no Certame de Microrrelatos

A empresa Feiraco ten colaborado na entrega de premios do Concurso-exposición Letras Galegas. Entrégalles aos dous centros gañadores un lote de produtos lácteos e un diploma acreditativo. No curso 2020-2021 non só recibiron os produtos os centros premiados ese ano lectivo senón tamén os do anterior.

As coordinadoras participan na divulgación do Certame de Microrrelatos que organiza a da empresa en colaboración coa SXPL, dirixido a persoas maiores de 13 anos, con residencia en Galicia. Curso 2020-2021: [Ligazón](#).

No curso 2021-2022 non se desenvolveron estas iniciativas.

#### 5 Colaboracións coa empresa Eroski-Vegalsa nos actos das Letras Galegas

O cartel nº 2 de primaria expúxose nos supermercados da cadea.

#### 6 Colaboracións con RENFE e ADIF. Programa O tren que me leva

Desde hai cinco anos, estas entidades colaboran na difusión da figura homenaxeada nas Letras Galegas. Alén dos repousacabezas coa imaxe institucional das letras Galegas, algúns carteis das exposicións premiadas no Concurso-Exposición das Letras Galegas expóñense nas estacións de tren e no interior dalgúns vagóns. A SXPL tamén entrega lotes de libros en galego para distribuír.

En 2020 non foi posible por mor da pandemia pero en 2021 recuperouse a iniciativa. (o cartel elixido foi o nº 1 de secundaria). En 2022, enviouse un lote de carteis de primaria e outro de secundaria e a empresa distribuíunos polas estacións.

#### 6 Colaboración coa Asociación Asociación Colectivo Xelmírez I

A SXPL colabora nos **Premios de Ensaio Subversivo Guillermo Domínguez** e no **Certame de Banda Deseñada AXI**. O primeiro é un concurso aberto á participación de estudantes de ensino secundario de toda a comunidade autónoma galega, matriculados nos niveis de segundo ciclo da ESO ou no Bacharelato. Preferentemente, os traballos serán de imaxinación crítica, na liña de esencia do premio. O segundo é destinado a todo o alumnado de Galicia en dúas categorías: alumnado de entre 12 e 15 anos. Alumnado de 16 anos en diante.

Convocatoria do IX Premio de ensaio subversivo Guillermo Domínguez 2021: 03.03.2021. Prazo límite de envío: 30 de xuño.





Convocatoria do XI Certame de Banda Deseñada AX1 2021: 03.03.2021. Prazo límite de envío: 30 de xuño.

Convocatoria do X Premio de ensaio subversivo Guillermo Domínguez 2022. Prazo límite de envío: 30 de xuño. [Bases](#).

Convocatoria do X Certame de Banda Deseñada AX1 2022. Prazo límite de envío: 30 de xuño. [Bases](#).

#### 4 COLABORACIÓN CON INSTITUCIÓNS, ASOCIACIÓNS OU ORGANISMOS E ASISTENCIA A ACTIVIDADES PUNTAIS NOS CENTROS EDUCATIVOS

##### A Coruña 2021-2022 - Coordinación territorial dos EDLG

- 1 Visitas, asesoramento e entrega de materiais didácticos a centros educativos
- 2 Asesoramento e seguimento dos centros que desenvolven os proxectos de innovación educativa en dinamización lingüística integrados no Plan Proxecta
- 3 Asistencia á presentación da programación especial das Meninas de Canido (Ferrol)
- 4 Revisión de proxectos do Fondo Xacobeo (convocatoria 2021)
- 5 Selección de centros para desenvolver actuacións do Fondo Xacobeo 2021
- 6 Revisión de materiais e escolla de centros para acoller a exposición sobre o trobador Martín de Padrozelos
- 7 Presentación da representación teatral O neno Groba e música en Mera (Oleiros)
- 8 Asistencia á entrega dos Premios Irmáns Reboiras a proxectos de dinamización lingüística na Xornada de Normalización Lingüística de Ferega
- 9 Colaboración e divulgación da Mostra de Entroido da Ulla organizada por todos os centros educativos da contorna de Lamas de Abade
- 10 Asistencia á entrega de premios á calidade lingüística dos proxectos de fin de ciclo no IES Lamas de Abade de Santiago de Compostela
- 11 Elaboración de probas Celga
- 12 Administración e avaliación de probas Celga





- 13 Elaboración, administración e avaliación da proba para a selección do/a responsable do SNL do Concello de Carballo
- 14 Elaboración, administración e avaliación de probas específicas para oposicións de persoal da Xunta de Galicia
- 15 Asesoramento e asistencia á representación da obra *Indo e vindo polo camiño* do CEIP Eusebio da Guarda
- 16 Entrega de materiais para o Concurso Diego Peña Carro do CPR Escravas Sagrado Corazón da Coruña
- 17 Selección dos centros e seguimento das actuacións do programa 21 Días co Galego e +
- 18 Asistencia á presentación do programa 21 Días co Galego e +
- 19 Asistencia á presentación do libro *Pedagogía hospitalaria. Atención educativa na contorna pediátrica*, de María Elena Sobrino Fernández no CHUS
- 20 Asistencia á presentación da *Gramática xeroglífica* (manual e solucionario en formato físico e dixital) de Carlos Medrano no CPR Fogar de Santa Margarida
- 21 Asistencia e entrega de premios do Certame Frei Martín Sarmiento e Recurta organizada por Escolas Católicas de Galicia
- 22 Participación na selección de traballos gañadores, na categoría de primaria e secundaria, do Concurso-Exposición das Letras Galegas 2022
- 23 Presentación dun libro sobre Manuel Regueiro en Perbes
- 24 Presentación da exposición sobre Manuel Rodríguez López na Biblioteca Municipal do Concello de Miño
- 25 Asesoramento e revisión lingüística dos materiais didácticos das Letras galegas 2022 do Seminario Galán
- 26 Organización xunto coa coordinación central e as coordinacións provinciais, da Xornada das Letras Galegas sobre Florencio Delgado Gurriarán
- 27 Selección de centros participantes na Xornada das Letras Galegas 2022 dedicada a Florencio Delgado
- 28 Asistencia virtual ás Xornadas das Letras Galegas 2022 organizadas en colaboración co CAFI as tardes do 3, 4, 5 e 11 de maio de 2022
- 29 Elaboración de informes solicitados sobre actuacións da SXPL relacionadas cos EDLG en concellos





- 30 Revisión dos criterios e parámetros de corrección das grellas de avaliación das probas Celga
- 31 Asistencia e entrega de premios do Certame de Relato Curto do Concello de Curtis
- 32 Valoración e selección dos proxectos presentados ao Premio Antonio Fraguas Fraguas
- 33 Administración e valoración da proba para a selección do/a responsable do SNL do Concello de Valga
- 34 Realización de funcións de presidencia nas oposicións do profesorado de escolas oficiais de idiomas
- 35 Xestións relacionadas co Concerto Tanxugueiras na Cidade da Cultura (selección e contactos con centros posibles)

#### **Lugo - Coordinación territorial dos EDLG**

- 1 Participación nas probas Celga en Ponferrada en setembro de 2021 e maio-xuño de 2022
- 2 Selección e apoio aos dous centros participantes da provincia no programa da SXPL 21 días co galego e +, coordinado pola profesora Pilar Ponte
- 3 Reunións presenciais cos centros do Programa 21 Días co galego e +
- 4 Chamadas de asesoramento a centros por diversos motivos (proxectos de fomento, memorias, logos, programas da SXPL...)
- 5 Asesoramento aos centros que desenvolveron proxectos de innovación educativa en dinamización lingüística integrados no Plan Proxecta do curso 2021-2022
- 6 Participación na selección de traballos gañadores, na categoría de primaria e secundaria, do Concurso-Exposición das Letras Galegas 2022
- 7 Participación na selección dos premios de PIDL 2022
- 8 Organización xunto coa coordinación central e as coordinacións provinciais, da Xornada das Letras Galegas sobre Florencio Delgado Gurriarán
- 9 Selección de centros participantes na Xornada das Letras Galegas 2022 dedicada a Florencio Delgado
- 10 Asistencia virtual ás Xornadas das Letras Galegas 2022 organizadas en colaboración co CAFI as tardes do 3, 4, 5 e 11 de maio de 2022



- 11 Participación no proceso de valoración dos proxectos de fomento do uso do galego como parte da comisión coa función de vogal e de elaboración dos resumos dos proxectos
- 12 Revisión das memorias dos proxectos de fomento dos EDLG dos centros e cotexo cos proxectos presentados
- 13 Elaboración de informes solicitados sobre actuacións da SXPL relacionadas cos EDLG en concellos
- 14 Selección e corrección lingüística de recursos e actividades de dinamización realizadas ao longo do curso nos centros escolares, para publicar na páxina web [www.lingua.gal](http://www.lingua.gal)
- 15 Selección de títulos de libros interesantes para o alumnado en lingua galega para posibles compras da SXPL
- 16 Asistencia á clausura do Programa 21 Días co galego e + no IES Lucus Augusti (22/02/2022)
- 17 Asesoramento a centros telefonicamente atendendo ás diversas cuestións que formulan.
- 18 Selección dos centros destinatarios das actividades do Fondo Xacobeo 2021

### **Ourense - Coordinación territorial dos EDLG**

- 1 Participación nas probas Celga en Santiago de Compostela en novembro de 2021 e maio 2022
- 2 Asesoramento telefónico e telemático a centros por diversos motivos (proxectos de fomento, memorias, logos, programas da SXPL...)
- 3 Participación na selección de traballos gañadores, na categoría de primaria e secundaria, do Concurso-Exposición das Letras Galegas 2022
- 4 Asistencia á Gala de entrega de premios o Ouff Escola o 27 de setembro de 2021
- 5 Asistencia presencial aos XXIII Encontros para a normalización lingüística no ensino organizadas polo Consello da Cultura Galega (novembro 2021), 25 e 26 de outubro de 2021: difusión dos contidos gravados en [consellodacultura.gal](http://consellodacultura.gal))
- 6 Asistencia ao Roteiro polos espazos vitais e literarios da Xeración Nós en Ourense



- 7 Asistencia ao Roteiro polos espazos literarios de O baile dos estorniños de Xabier Quiroga
- 8 Selección e apoio aos dous centros participantes da provincia no programa da SXPL 21 días co galego e +, coordinado pola profesora Pilar Ponte
- 9 Asistencia á reunión inicial presencial dos 21 días co galego e + con Pilar Ponte e o profesorado
- 10 Asistencia á clausura presencial dos 21 días co galego e + e á reunión de avaliación final
- 11 Asistencia presencial á XXVII Xornada de Normalización Lingüística de Ferega o 2 de novembro de 2021
- 12 Participación no proceso de valoración dos proxectos de fomento do uso do galego como parte da comisión coa función de vogal e de elaboración de resumos de centros públicos, privados e concertados
- 13 Organización xunto coa coordinación central e as coordinacións provinciais, da Xornada das Letras Galegas sobre Florencio Delgado Gurriarán
- 14 Selección de centros participantes na Xornada das Letras Galegas 2022 dedicada a Florencio Delgado
- 15 Asistencia virtual ás Xornadas das Letras Galegas 2022 organizadas en colaboración co CAFI as tardes do 3, 4, 5 e 11 de maio de 2022
- 16 Asistencia ao Roteiro polos espazos vitais e literarios de Florencio Delgado Gurriarán no Barco de Valdeorras
- 17 Asistencia ao acto de entrega de premios do Concurso-Exposición das Letras Galegas 2022 na categoría A no CEIP Virxe do Camiño de Rubiá
- 18 Asistencia á presentación da exposición de secundaria do Concurso-exposición das Letras Galegas 2022 na categoría B no IES Cosme López de A Rúa
- 19 Participación na selección dos Premios de PIDL 2022
- 20 Asistencia ao Roteiro polos espazos vitais e literarios de Yolanda Castaño na cidade da Coruña
- 21 Revisión das memorias dos proxectos de fomento dos EDLG de centros públicos e privados (curso 2020-2021), e cotexo cos proxectos presentados
- 22 Elaboración de informes solicitados sobre actuacións da SXPL relacionadas cos EDLG en concellos
- 23 Participación como membro do xurado no Certame de cine Ouff Escola





- 24 Selección e corrección lingüística de recursos e actividades de dinamización realizadas ao longo do curso nos centros escolares, para publicar na páxina web [www.lingua.gal](http://www.lingua.gal)
- 25 Impartición dun curso de galego en liña a alumnado do Colexio Santiago Apóstolo de Caracas
- 26 Impartición dun curso presencial Celga 2
- 27 Selección dos centros destinatarios das actividades do Fondo Xacobeo 2021

### **Pontevedra - Coordinación territorial dos EDLG**

- 1 Revisión das memorias dos proxectos de fomento dos EDLG dos centros (convocatoria do 2021) e cotexo cos proxectos presentados
- 2 Asesoramento e seguimento dos centros que desenvolven os proxectos de innovación educativa en dinamización lingüística integrados no Plan Proxecta do curso 2021-2022.
- 3 Participación na Comisión de selección dos Premios dos PIDL
- 4 Asistencia aos XIV Encontros para a normalización lingüística no ensino organizadas polo Consello da Cultura Galega (novembro 2021)
- 5 Asistencia virtual ás III Xornadas de Normalización Lingüística da AS-PG (xaneiro 2022)
- 6 Asistencia á presentación no Culturгал de iniciativas da SXPL e dos centros
- 7 Selección e corrección lingüística de recursos e actividades de dinamización realizadas ao longo do curso nos centros escolares, para publicar na páxina web [www.lingua.gal](http://www.lingua.gal)
- 8 Visita e entrega de material ás responsables das aulas hospitalarias do Hospital Provincial de Pontevedra e Hospital Álvaro Cunqueiro de Vigo
- 9 Divulgación e asistencia á Xornada de onomástica galega da RAG, con experiencias realizadas nos centros de ensino, no Museo de Pontevedra
- 10 Participación no proceso de valoración dos proxectos de fomento do uso do galego como parte da comisión coa función de vogal e de elaboración de resumos de, aproximadamente, 170 proxectos. Contacto cos colaboradores/as e organización do traballo e comisións en reunións virtuais
- 11 Participación na selección de traballos gañadores do Concurso-Exposición das Letras Galegas 2022





- 12 Organización xunto coa coordinación central e as coordinacións provinciais, da Xornada das Letras Galegas sobre Florencio Delgado Gurriarán
- 13 Selección de centros participantes na Xornada das Letras Galegas 2022 dedicada a Florencio Delgado
- 14 Asistencia virtual ás Xornadas das Letras Galegas 2022 organizadas en colaboración co CAFI as tardes do 3, 4, 5 e 11 de maio de 2022; traslado de Alonso Montero á sede do CAFI en Vigo e asistencia presencial ao seu relatorio
- 15 Selección e seguimento das actuacións dos catro centros participantes da provincia no programa da SXPL 21 días co galego e +, coordinado pola profesora Pilar Ponte
- 16 Asistencia ás catro reunións iniciais nos centros do programa 21 días co galego e + e ao acto de inauguración no IES de Barro. Asistencia á reunión virtual final
- 17 Visitas, correos electrónicos ou chamadas de asesoramento a centros por diversos motivos (proxectos de fomento, PIDL, suxestión de actividades dinamizadoras etc.)
- 18 Labores de revisión lingüística dos produtos dixitais do Fondo Xacobeo X21, edición 2021
- 19 Selección dos centros destinatarios das actividades do Fondo Xacobeo 2021
- 20 Visita ao CEIP de Covas-Meaño para levarlles material da SXPL e asistencia á actuación de Lydia Botana (proposta do Fondo Xacobeo 2021)
- 21 Visita ao CRA de Valga para a entrega de material e asistencia ao espectáculo de monicreques Don Gaiferos (proposta do Fondo Xacobeo 2021)
- 22 Participación na administración e avaliación das probas orais dos CelgaS 4, 3, 2 e 1 en Vigo (un caso especial) e en Santiago de Compostela (novembro 2021 e maio e xuño 2022)
- 23 Participación na administración e avaliación das probas libres (orais e escritas) de lingua galega da EOI de Pontevedra (febreiro)
- 24 Asistencia, en nome do Secretario Xeral de Política Lingüística, á presentación do libro *Urbanismo e patrimonio na vila de Baiona. Delimitación do seu conxunto histórico*, de María Paz Sáez Pérez e Ana Simóns Sánchez, celebrada no Hotel Baía de Baiona





- 25 Elaboración de informes solicitados sobre actuacións da SXPL relacionadas cos EDLG en concellos

### Santiago de Compostela- Coordinación central dos EDLG

- 1 Asistencia á Xornada virtual Aproximación á vida de Florencio Delgado Gurriarán
- 2 Asistencia á presentación virtual dos 21 días co galego e + con Pilar Ponte e o profesorado
- 3 Colaboración coa coordinadora do programa 21 Días co Galego e + na revisión lingüística dos vídeos e entradas para o blog. Revisión dos carteis e xestión da elaboración e dos envíos de carteis, chapas e camisetas
- 4 Asistencia á clausura do Programa 21 Días co galego e + no IES Lucus Augusti (22/02/2022)
- 5 Colaboración na organización e asistencia (virtual e presencial na inauguración) ás Xornadas do Día das Letras Galegas. Florencio Delgado Gurriarán
- 6 Organización xunto coa coordinación central e as coordinacións provinciais, da Xornada das Letras Galegas sobre Florencio Delgado Gurriarán
- 7 Selección de centros participantes na Xornada das Letras Galegas 2022 dedicada a Florencio Delgado
- 8 Asistencia ás Xornadas das Letras Galegas 2022 organizadas en colaboración co CAFI as tardes do 3, 4, 5 e 11 de maio de 2022 de forma virtual e presencial no CAFI na inauguración e no relatorio de Girgado
- 9 Participación na selección de poemas e cancións do proxecto aRi[t]margaliza e portugal
- 10 Participación como membro do xurado no Concurso Novos Talentos de Coca-Cola (fases de selección do estímulo colectivo e de selección de relatos premiados). Asistencia á reunión do xurado
- 11 Participación como membro do xurado nos Premios de Publicidade en Galego
- 12 Xestión das actividades relacionadas co Concurso-Exposición das Letras Galegas (elaboración do informe, participación na Comisión de Selección, reunións e contactos cos centros, revisión das exposicións, guías didácticas, outros materiais, cartas, diplomas, cheques, organización de actos de entrega de premios e presentación, solicitude de certificacións etc.)



- 13 Asistencia ao acto de entrega de premios do Concurso-exposición das Letras Galegas 2022 na categoría A no CEIP Virxe do Camiño de Rubiá
- 14 Asistencia á presentación da exposición de secundaria no IES Cosme López
- 15 Revisión lingüística de *Pedagogía hospitalaria. Atención educativa na contorna pediátrica*, *Gramática xeroglífica* de Carlos Luis Medrano, *Pianotelling*, de Elsa Muñiz, *Peúgo, o calcetín melenudo*, de Jessica Rodríguez Piñero (co apoio de Isa Valiño), UD *Es ti que cantas*, de Rebordelos e Fundación Rosalía de Castro, serie audiovisual *De aquí para alá* de Lydia Botana
- 16 Coordinación e participación na revisión lingüística dos produtos dixitais do Fondo Xacobeo X21, edición 2021
- 17 Labores de coordinación e valoración como membro da Comisión de Selección do Fondo TeceRedes 2022
- 18 Participación como membro do xurado no Concurso de Curtas Senda Litoral de Galicia
- 19 Participación na Comisión de Selección dos PIDL. Xestión do programa
- 20 Participación como membro da Comisión de Selección do Concurso Nós tamén creamos! 2021-2022. Xestión do programa
- 21 Participación na administración e avaliación das probas Celga en Santiago de Compostela en novembro de 2021 e maio de 2022
- 22 Elaboración de informes solicitados sobre actuacións da SXPL relacionadas cos EDLG en diversos concellos
- 23 Selección e corrección lingüística de recursos e actividades de dinamización realizadas ao longo do curso nos centros escolares, para publicar na páxina web [www.lingua.gal](http://www.lingua.gal)
- 24 Selección de títulos de libros interesantes para o alumnado en lingua galega para posibles compras da SXPL
- 25 Asistencia á presentación do libro *Pedagogía hospitalaria. Atención educativa na contorna pediátrica*, de María Elena Sobrino Fernández no CHUS
- 26 Asistencia e entrega de premios do Certame Frei Martín Sarmiento e Rec-Curta organizado por Escolas Católicas de Galicia - Ferega
- 27 Asistencia á entrega dos Premios Irmáns Reboiras a proxectos de dinamización lingüística e á Xornada de Normalización Lingüística de Ferega
- 28 Realización de funcións de vogal nas oposicións do profesorado de escolas oficiais de idiomas



29 Asistencia ao Concerto Tanxugueiras na Cidade da Cultura e xestións relacionadas con este

### **Santiago de Compostela - Coordinación de apoio á coordinación central dos EDLG**

- 1 Participación na selección de proxectos da XXVIII edición dos Premios de Publicidade en Galego
- 2 Asistencia ao acto de entrega de premios do Concurso-exposición das Letras Galegas 2022 na categoría A no CEIP Virxe do Camiño de Rubiá
- 3 Asistencia á presentación da exposición de secundaria no IES Cosme López
- 4 Participación no proceso de valoración dos Proxectos de Fomento da provincia de Pontevedra
- 5 Participación no proceso de selección de proxectos do Concurso Antonio Fraguas, organizado polo Museo do Pobo Galego, en colaboración coa Secretaría Xeral de Política Lingüística
- 6 Colaboración na xestión de actuacións para a dinamización lingüística dos centros de ensino (control do orzamento)
- 7 Participación na xestión de programas, proxectos de dinamización da lingua e certames organizados ou apoiados pola Secretaría Xeral de Política Lingüística
- 8 Realización de traducións galego-inglés e inglés-galego para a SXPL
- 9 Participación como membro da Comisión de Selección do Fondo TeCe Redes en galego 2022
- 10 Colaboración na distribución de material bibliográfico da SXPL aos centros educativos e a distintas entidades
- 11 Asistencia virtual á Xornada do Día das Letras Galegas (Florencio Delgado Gurriarán)
- 12 Asistencia á reunión inicial virtual dos 21 días co galego e + con Pilar Ponte e o profesorado
- 13 Asistencia á clausura do Programa 21 Días co galego e + no IES Lucus Augusti (22/02/2022)
- 14 Participación no proceso de selección de proxectos NTC!, organizado pola editora OQO, en colaboración coa Secretaría Xeral de Política Lingüística.
- 15 Asistencia e entrega de premios do Certame Frei Martín Sarmiento e Rec-Curta organizado por Escolas Católicas de Galicia - Ferega





- 16 Xestión da distribución dos programas do Fondo Xacobeo destinados aos centros educativos
- 17 Asistencia e participación como membro do xurado o Día do Traxe Galego
- 18 Participación como membro do xurado nos Premios Ouff Escola

### Propostas de actuacións para o curso 2022 -2023

Convén manter as iniciativas que funcionan e teñen un impacto positivo na dinamización da lingua, en especial na oralidade.

#### Axudas e subvencións aos proxectos de fomento

Suxírese incrementar a dotación destas axudas e subvencións, de ser posible, de acordo cos pedimentos reiterados que se observan nas memorias dos centros: O curso pasado xa se aumentou, mais a diferenza coa dotación que reciben os equipos de Bibliotecas Escolares segue sendo enorme. Proponse estudar a viabilidade de incluír as actividades do 2º-3º trimestres do 2023 e 1º de 2024, e reducir a extensión dos proxectos e memorias marcando un número límite de caracteres.

Para o resto do curso, proponse manter os programas e iniciativas que están a acadar bos resultados ata o de agora, pero realizando as necesarias adaptacións á situación de pandemia:

#### Proxectos de Innovación Educativa en dinamización lingüística

Na ficha técnica do programa en Proxecta e na convocatoria cómpre facer fincapé en que presenten proxectos con actividades centradas no emprego das TIC, na oralidade e na dinamización da lingua mediante materiais de gamificación en liña.

#### Programa Nós tamén creamos!

Tratarase de complementar as UD con videotutoriais. Concederanse, ademais dos premios, tres accesits, un para cada categoría (con certificación de accesit para o profesorado. O premio da empresa pode ser unha subscrición á plataforma).

#### Concurso-exposición Letras Galegas

Ademais de facer a publicación dixital, volveranse distribuír as exposicións en papel.

#### Xornada das Letras Galegas 2023. Francisco Fernández del Riego

Tratarase de volver realizar a xornada de forma presencial, se for posible.

#### Concurso de *podcasts* Xosé Mosquera Pérez

Convén estudar a posibilidade de integrar este certame e o de Bibliotecas Escolares. En caso de mantelo, sería importante que a distribución dos obradoiros



ade podcast a realizasen as coordinadoras provinciais; e substituír a contratación da itinerancia da exposición por máis obradoiros.

### **Programa 21 días co galego e +**

Suxírese manter o numero de centros en 12 e darlles de novo unha batería de temas xa fixados, asociados á modernidade e de interese para a mocidade. Tamén se poderían crear tarefas relacionadas coa música. Preténdese volver realizar a xornada de confraternización final.

As coordinadoras comezaron os contactos cos centros no mes de xuño e xa existen algúns confirmados: o IES María Sarmiento, Viveiro, o CPR Sagrado Corazón, Ribadeo, o IES de Allariz, o IES número 1 do Carballiño, O IES Aquis Quelenis de Caldas, o CPI Marcelino de Cuntis Outros centros posibles son o IES Rafael Dieste, da Coruña, o IES nº 1 de Ordes ou o CPR Divino Maestro, o CPI de Nigrán.

### **Webinarios sobre ciencia en colaboración con Igaciencia**

Está previsto volver realizar, coa colaboración de iGaciencia e o patrocinio único da SXPL, unha serie de videoconferencias para os centros educativos no mes de novembro. A primeira delas sería o día 4 de novembro. Un dos relatores podería ser Díaz Fierros-Viqueira, que acae coa temática anual de ciencias básicas para un desenvolvemento sustentable.

## **Propostas de actuacións novas para o curso 2021 -2022**

### **Actividades presenciais e recursos dixitais procedentes do Fondo**

Cómpre analizar as actividades presenciais relacionadas cos EDLG que poidan ser distribuídas entre os centros educativos, sempre antes de finais de 2022.

Entre as presenciais do Fondo TeceRedes, irían para centros::

Laboratorio de apoderamento lingüístico de Ferrolterra (Rexenerando Sociedade Cooperativa Galega). 9 sesións en 4 localidades. Proxecto piloto de dinamización do uso da lingua e de xestión do conflito lingüístico. Integra metodoloxías de innovación social e uso das TIC para a xeración dunha rede de mozas e mozos comprometidos coa lingua na comarca, que actúen como axentes de mediación no conflito lingüístico e activación de falantes entre iguais. Traballa con obradoiros vivenciais en aula, unha sesión virtual intercentros para o prototipado de accións pola lingua e un acto final.

Rapeando, de Esther Carrodegas 10 obradoiros en 10 localidades, de creación no que xogar coas palabras, ritmos, coa música electrónica e no que gozar cantando, liberándose e berrandoen galego. As sesión serán conducidas na parte musical por





Juanma Lodo (<http://juanmalodo.eu/>) e na escritura por Esther F. Carrodegas ([butacazero.net](http://butacazero.net)). Feminismo, ecoloxía, mundo global e tamén local... as preocupacións da rapazada faranse cancións de rap ou hip-hop das que resultará un "disco", pois de cada sesión nacerán 2 pezas. Un total de 22 temas en rigoroso galego que tecerá redes transmitindo e comunicando ao mundo as preocupacións dos e das asistentes, xa que ficarán en internet para presumir, compartir, volver escoitar e comprender que o galego serve para calquera cousa, mesmo para o RAP!

Tamén será posible ter algún obradoiro dos seguintes proxectos:

*O porco de pé* de Producions Teatrais Excéntricas SL, representacións teatrais para centros de ensino (haberá un obradoiro para 1º de bacharelato). Espectáculo que leva ao teatro a novela de Vicente Risco, na versión de Quico Cadaval e Pepe Sendón. Un dos espectáculos irá para centros dun concello.

*A parábola do angazo*, de Talía Teatro. quere sacar a lingua a pacer, botar unha ollada ao noso pasado, para poder ter outra perspectiva do noso presente e mesmo mirar de esguello ao que haberá no futuro. Así, rindo a eito, poderemos tirar da nosa lingua para sacala ben fóra e demostrar que aínda ten moito que dicir. Un dos espectáculos irá para un centro.

Conexións / Conexões – Galego internacional. Xuventude - TeCer Redes, de Ouvirmos SL, Proxecto formado por un coloquio-entrevista presencial e un documental, que conformarán unha reflexión colectiva de mocidade de diferentes nacionalidades sobre o galego e a súa proxección e validez internacional. O evento presencial adoptará a forma dunha conversa pública, de 90 min, con menores de 30 anos procedentes de Galicia, Portugal, Cabo Verde, Angola e O Brasil, conducida por unha presentadora galega. Co fin de mostrar as oportunidades e vantaxes da vinculación internacional do galego, as linguas empregadas serán o galego e o portugués. O acto será conducido por unha presentadora e, ademais da inauguración e os relatorios, incluírá un coloquio final. Utilizarase microfonía sen fíos, luz e son, mesa de DJ, roll up, cartel ou atrezzo. Completarase cun vídeo resumo da xornada, de 27 min, con entrevistas previas aos relatores, imaxes do evento e outros recursos, con edición e montaxe profesional. O proxecto ampárase na Lei Valentín Paz Andrade e entronca na tradición do pensamento galeguista que vincula o galego co portugués. Dirixido en especial á adolescencia e mocidade (de 12 a 30 anos ou máis), realizarase en colaboración coa Xuventude dos países de lingua portuguesa (JUPLP), e pretende mostrar a utilidade e validez do galego no marco internacional.

O lar das palabras: un dicionario familiar, de Capicúa 360 SL. 20 obradoiros en 10 lugares, para sensibilizar as familias sobre a necesidade de conservar e manter vivo o galego, empregándoo no fogar e facendo da lingua un momento de encontro, de afecto, de lecer e de diversión. Partindo do conto *O lar das palabras* cada familia participante realizará o seu propio dicionario de galego co fin de reforzar o vínculo afectivo da familia co idioma.





Xornadas de xogos de mesa en galego: xogar, aprender, medrar, de Irimia Fernandez Alvarez. Xornadas de xogos de mesa en galego para promover o xogo en familia e a normalización da lingua. Empregaranse nelas os xogos de Brazolinda, en galego e deseñados para que poidan xogar xuntos grandes e pequenos. Estes xogos teñen unha grande aceptación entre as familias e tamén se empregan como material didáctico nas aulas, pois a través das matemáticas, expresión oral, mitoloxía galega, Camiño de Santiago, adiviñas... fomentan non só a aprendizaxe de contidos senón tamén a introdución do galego en calquera ámbito ou temática educativa, favorecendo ao mesmo tempo a socialización.

Tamén habería que difundir nos EDLG dos centros material dixital e audiovisual procedente do Fondo e darlles visibilidade aos produtos de maior interese para os centros: Fondo 2020, Fondo 2021 e Fondo TeceRedes. eoutrso produtos da SXPL como a serie audiovisual *De aquí para alá* de Lydia Botana.

### Propostas de publicacións

- Desenvolvemento do Kamshibai do hospital, proxecto promovido por Pilar Porta, mestra da aula hospitalaria do CHUF, para implementar en todas as aulas hospitalarias.
- Publicación/s da aula hospitalaria coordinadas por Elena Sobrino xunto con outros departamentos do CHUS (xa confirmada pola SXPL).
- Publicación e divulgación do proxecto de conciencia fonolóxica  
Para o curso 2022-2023 está prevista a publicación do método de lectoescritura baseado na conciencia fonolóxica presentado por Eva Uceira Rey, profesora e coordinadora do EDLG do CEE María Mariño da Coruña, co fin de promover a alfabetización en galego do alumnado de educación infantil e dos primeiros cursos de primaria.
- Edición dun disco dixital de Cholo e Nela e compra de exemplares

### Programa Saberes tradicionais para o Plan Proxecta

Proxecto da Asociación Somos Terra, de recompilación da cultura popular da localidade, realizada polo alumnado en colaboración coas persoas maiores, de recuperación da memoria da vila a través de gravacións de entrevistas (receitas, trucos, formas de vida) coa finalidade de crear un mapa da memoria de toda Galicia nos diferentes ámbitos (cultura, arte e patrimonio, natureza, gastronomía, lingua: refráns, frases feitas etc.) e comparar as diferenzas nos cultivos, na conservación de alimentos, nos refráns nas distintas zonas de Galicia.

A SXPL acolle o programa por solicitude da asociación e dos responsables de Proxecta.





### **Novembro estelar, de Estíbaliz Espinosa, segunda edición**

Proxecto que inclúe un recital, unha charla e unha app para celebrar o Mes da Ciencia.

### **Itinerancia das exposicións O amencer da humanidade e Martín de Padrozelos**

É conveniente que se realice unha itinerancia destas exposicións, sobre todo da segunda, que aínda non tivo ningunha, por centros seleccionados polas coordinadoras.

### **Charlas ou exposicións relacionadas co músico Francisco Landín**

Iniciativas para dar a coñecer esta figura.

### **Certame de Ciencia en Galego na Casa**

Premiaría producións audiovisuais en galego, de temática científica, dun máximo de 5 m, incluídos os créditos, e de formato libre (presentación de experimentos, documental, docu-ficción, reportaxe, entrevista, curta, ficción, animación). O ámbito temático entenderíase nun sentido amplo (pode incluír a visualización da muller na ciencia, científicos/as galegos/as, a ciencia do cotián, o protagonismo galego nos experimentos científicos... Proponse, de ser posible, publicar a convocatoria en outubro, presentala o Día da Ciencia e dar de prazo un mes. Podería realizarse en colaboración con iGaciencia.

### **Programa e certame Cantos contos en cantos para ver**

O programa estaría destinado a alumnado de educación primaria e baseado na creación de audiovisuais a partir do libro disco *Cantos contos en cantos*, con formación en liña e un concurso asociado que galardoaría os produtos finais.

Pensado inicialmente como substituto temporal de NTC!, Mariela Leis redactou as bases, mais finalmente non se chegou a desenvolver. Agora podería realizarse como un programa independente.

### **Convocatoria dun concurso que fomente a creación musical en galego entre o alumnado de secundaria e bacharelato**

Na liña do anterior, pero destinado ao alumnado adolescente, con varias categorías en función do estilo musical e da idade. A combinación de música + oralidade + audiovisual é axeitada para a mocidade.

### **Iniciativas relacionadas co fomento dos *podcasts* e programas de radio: certame de teatro radiofónico ou teatro lido / outras**



A coordinadora da Coruña propón deseñar algunha iniciativa relacionada coa radio, unha vía pouco explotada e apta para a dinamización da lingua mesmo nunha situación de ensino a distancia ou semipresencial. Unha opción sería un certame de teatro radiofónico ou de teatro lido.

### **Certame de xogos interactivos en galego ou plataforma para potenciar o galego a través da gamificación**

Pura galán suxire crear un certame de xogos interactivos en galego ou, de ser posible, unha plataforma ou espazo web onde poder publicar estes materiais que van xurdindo nos centros. Durante o confinamento fíxose evidente a necesidade de materiais nos que o galego estea asociado á gamificación. A aprendizaxe e o uso lúdicos resulta sempre do gusto do alumnado e en tempos de confinamento pode resultar especialmente útil.

### **Creación dun blog dos EDLG semellante ao de Bibliotecas Escolares ou de Aulas Galegas**

Nel poderíanse colocar os materiais máis interesantes da sección dos EDLG, moitos que son de cursos anteriores e que agora xa non poden estar visibles ou tan visibles. Iso permitiría alixeirar o Portal da lingua galega e que fose máis rápido o acceso á información contida nel.

### **Procura e divulgación de recursos relacionados coa formación profesional, coa educación infantil, coa educación especial e coas ensinanzas de réxime especial**

Logo de constatar a falta de materiais específicos de FP, ensinanzas de réxime especial, EI e alumnado con NEAE, convén procurar nos centros de ensino materiais didácticos en galego coa finalidade de divulgalos no Portal da lingua galega.

As coordinadoras lograron reunir en anos anteriores materiais de FP (de FOL e de Imaxe e Son, entre outros). A seguinte fase é seguir na procura de materiais, revisalos e publicalos no web e/ou facilitar o intercambio de materiais en galego entre o persoal docente. Por outra parte, non se pode esquecer que promover o uso da lingua nos centros de FP supón dinamizar outros sectores, a medida que os novos profesionais acceden ao mercado laboral (ámbito sanitario, da hostalaría). Hai que aproveitar que nalgúns (como no da hostalaría e no turismo por exemplo) comeza a existir máis interese por usar o galego.

Por outra parte, en canto a recursos para ensinanzas de réxime especial, a EOI da Coruña propuxo algún curso crear, en colaboración co conservatorio, vocabularios galegos ou plurilingües relacionados coa música. Algúns produtos audiovisuais do Fondo Xacobeo, como os vídeos de historia da música, son moi interesantes e convén darlles visibilidade nos centros.





En canto ao déficit de recursos didácticos en galego para a educación infantil e o alumnado NEAE, ao dispoñer do botón de NEAE poderáselle dar a difusión necesaria aos materiais creados polos centros (xa se fixo coas unidades didácticas do programa infantil Cholo e Nela por exemplo).

Hai que ter en conta que para os cativos e cativas con NEAE a tecnoloxía é unha oportunidade pero aínda existe unha grande escaseza de aplicacións, programas e *software* en galego; e cómpre ter presente que para este alumnado a relación co galego e coa cultura galega é moi importante, dado que o punto de partida da atención á diversidade é a proximidade á contorna.

É conveniente seguir a procurar recursos para EI e alumnado con NEAE, por exemplo de lectoescritura, programas de conciencia fonolóxica, pictogramas, material de linguaxe de signos galega (de ser posible) e outros recursos específicos para o alumnado con diversidade e a integración do alumnado inmigrante.

Para potenciar o uso da lingua galega nestes ámbitos, é necesario que o persoal docente dispoña de recursos en galego (libros de texto, pero tamén material audiovisual, interactivo, de traballo por proxectos etc.) para exercer o seu labor. Por tanto, sería bo estudar a posibilidade de lle proporcionar un repositorio, unha aula virtual ou un sitio *web* libre no que el mesmo poida achegar os recursos de forma autónoma (co seu nome). É importante que existan sistemas ou bases de datos para poder darlles visibilidade aos recursos que se están a crear.

### **Convocatoria de premios á calidade lingüística dos traballos de fin de ciclo en galego de formación profesional**

Certame que premiaría a calidade lingüística dos traballos de fin de ciclo en galego de formación profesional (o IES Lamas de Abade presentou este proxecto na SXPL e realizáronse dúas reunións co secretario xeral. A convocatoria estaría dirixida a todos os centros que imparten FP, non só restrinxida ao IES Lamas de Abade de Santiago de Compostela.

### **Convocatoria de premios á calidade lingüística dos proxectos de fin de estudos das distintas especialidades impartidas nos conservatorios profesionais de música de toda Galicia**

Na liña do anterior. Podería ser unha convocatoria con varias modalidades.

### **Potenciación dos intercambios virtuais entre centros**

Habería que tratar de potenciar os intercambios entre centros desde a coordinación dos EDLG. Neste curso poderían volver ser intercambios presenciais, mais poderíanse realizar tamén encontros ou webinaros virtuais con Cisco webex, Falemos, Google meet, Skype, Google Duo. Poderían ser con centros de Galicia,





mesmo do Val do Ellas en Cáceres (onde o galego goza de prestixio e se usa na comunicación oral con normalidade, pois unha forma de modificar as actitudes é a través de estratexias que presenten o galego como lingua importante de comunicación e de uso).

Tamén se poderían promover intercambios virtuais con centros como o Cañada Blanch, o Santiago Apóstol, centros galegos, centros de estudos galegos, centros educativos das comunidades estremeiras ou da lusofonía. Algúns PIDL teñen incluído en ocasións actividades nas que mantiveron relacións co Cañada Blanch, colexios do Bierzo, de Portugal etc.

### **Fomento da divulgación de materiais na CRTVG**

Nos cursos 2020-2021 e 2021-2022, esta entidade (tras enviarlle as autorizacións necesarias, de ser o caso) incrementou a publicación de materiais creados polos EDLG ou da SXPL nos seus espazos web e programas, en especial destinados ao público infantil: curtas de NTC!, produtos do Fondo Xacobeo 2021 (Brincadeiras de lingua...). Considérase conveniente seguir a ofrecerlle os produtos máis interesantes dos EDLG.

### **Divulgación de material audiovisual**

Cómpre difundir nos centros o material audiovisual de Proxector, do Consello da Cultura Galega):

<http://consellodacultura.gal/especiais/proxector/#gsc.tab=0>

<https://view.genial.ly/631629df338b630018e2c6aa/interactive-content-proxector-a-educacion>

Tamén se pode divulgar a plataforma Fiestra, da Academia Galega do Audiovisual:  
<https://fiestra.gal/>

### **Compra de materiais para os EDLG**

Suxírese planificar a compra de material bibliográfico que supla a escaseza de títulos nalgún dos niveis (en especial de secundaria) e de temática atractiva para este (narrativa, teatro, banda deseñada...).

Santiago de Compostela, na data da sinatura dixital

Isabel Gil Gil

